

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

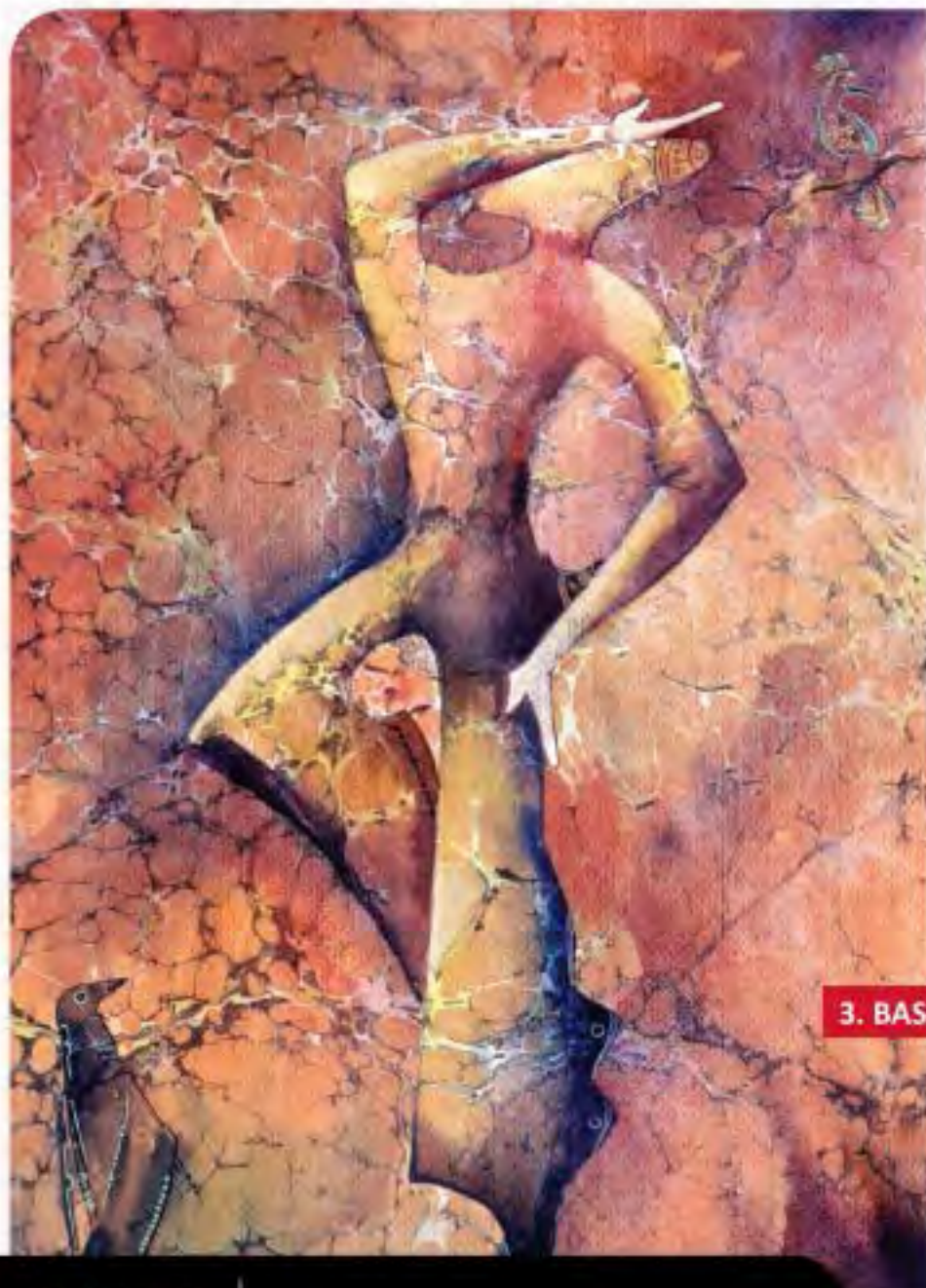
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Ahmet Sarı

MERHAMET DİLERCESİNE GÖKYÜZÜNE BAKMAK

3. BASKI

HECE

Ahmet Sarı: 1970'te Düsseldorf'ta doğdu. 1984 yılında Almanya'dan Türkiye'ye (Erzurum) kesin dönüş yaptı. 1993 yılında Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. *Thomas Bernhard'ın Öykülerinde Normaldışı Davranışlar* adlı çalışmasıyla yüksek lisansını (1995), *Türk ve Alman Poetikasının Kitabı* adlı çalışmasıyla da doktorasını tamamladı (2003). 2005'te Yardımcı Doçent; 2011 yılında doçentlik, 2016 yılında da profesörlük kadrosuna atandı. Hâlen Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. **Eserleri ve Çevirileri:** Jurek Becker, *Dikkat Yazar Var* (Babil Yayınları, 2000); Peter Bichsel, *Edebiyat Dersleri* Okuyucu/Anlatı (Babil Yayınları, 2000); Thomas Bernhard, *Ses Taklitçisi* (Atatürk Üniversitesi Matbaası, 2001); Thomas Bernhard, *Olaylar* (Babil Yayınları, 2002); Jacques Derrida, *Şiir Nedir?* (Babil Yayınları, 2002); Hans Georg Gadamer-Friedrich Nietzsche-Helmut Kuhn, *Edebiyat Nedir?* (Babil Yayınları, 2002); Peter Handke, *İzleyiciye Sövgü-Kendini Karalama* (Birey Yayınları, 2002); Novalis, *Poetika* (Babil Yayınları, 2003); Immanuel Kant, *Yaşamın Anlamı* (Birey Yayınları, 2004); Lewis Carroll, *Küçük Kızlara Mektuplar* (Birey Yayınları, 2005); Peter Sloterdijk, *Dünyaya Gelmek-Dile Gelmek* (Salkımsöğüt Yayınları, 2005), Wilhelm Vogelpohl, *Alman Edebiyatı Tarihi* (Orient Yayınları/Yayına Hazırlayan/2005) Klaus Schulz, *Alman Kültür Tarihi* (Orient Yayınları/Yayına Hazırlayan, 2006) *Türk ve Alman Poetikasının Kitabı* (Salkımsöğüt Yayınları, 2006), Adolf Muschg, *Edebiyat Terapi Olabilir Mi?* (Salkımsöğüt Yayınları, 2006), *Sanat ve Normaldışılık* (Salkımsöğüt Yayınları, 2006), Hermann Broch, *Edebiyat ve Felsefe* (Salkımsöğüt Yayınları, 2006); Thomas Bernhard, *Dünya Düzelticisi* (De Ki Yayınları, 2007); Thomas Bernhard, *Immanuel Kant* (De Ki Yayınları, 2007); Peter Handke, *Kaspar*, (De Ki Yayınları, 2007); *Thomas Bernhard'ın Şiir Dünyası*, (De Ki Yayınları, 2007); *Psikanaliz ve Edebiyat* (Salkımsöğüt Yayınları, 2008); *Masalların Psikanalizi* (Salkımsöğüt Yayınları, 2008); *Kafkaesk Anorexia* (Salkımsöğüt Yayınları, 2009) Allah Ağrısı (Salkımsöğüt Yayınları, 2010) *Ahmed'e Konmaya Çalışan Bir Sineğin Arzusu* (Salkımsöğüt Yayınları, 2011). *Seherde Serçenin Gördüğüdür* (Salkımsöğüt Yayınları; 2013); *Sağ Omuz Meleğimin Omzundaki Sağ Omuz Meleği* (Çizgi Yayınevi, 2014); *Ve Asma Yaprakları Gibi Titreyen El* (Çizgi Yayınevi, 2014); *Edebiyat Nefreti* (Çizgi Yayınevi, 2014); *Kurmacanın O Kadim Unsurları* (Çizgi Yayınevi, 2015) *Başlangıcı Olmayan Bir Şeyin Sonu* (Hece Yayınları, 2015); *Musa'nın Derinlerine Düşen Yutkunuş* (Çizgi Yayınevi, 2015); *Kafkamakine* (Çizgi Yayınevi, 2016); *Felsefe Edebiyata Kendini Nasıl Eklemler* (Çizgi Yayınevi, 2016); *Alman Edebiyatında Dışkı Kültü* (Çizgi Yayınevi, 2016).

MERHAMET DİLERCESİNE GÖKYÜZÜNE BAKMAK

Ahmet Sarı

HECE YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Hece Yayınları: 265

Öykü

©Hece Yayınları

Birinci Basım

Şubat 2013

İkinci Basım

Mayıs 2017

Üçüncü Basım

Temmuz 2018

Kapak Tasarımı

www.sarakusta.com.tr

Teknik Hazırlık

www.hece.com.tr

ISBN: 978-9944-195-92-8

Baskı

www.dumat.com.tr

HECE Basın Yayın Reklamcılık San. Tic. Ltd. Şti.

Konur Sokak No: 39/1-2 Kızılay-Çankaya/Ankara Yazışma: P.K. 79

Yenişehir/Ankara T: (0 312) 419 69 13 F: (0 312) 419 69 14

e-posta: hece@hece.com.tr

Sertifika No: 17672

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İÇİNDEKİLER

(İÇİME SARKITTIĞIM İPLER)

Boşlukla Bir / 13
Deri Dökülmesi / 19
Kafadan Doğumlar / 25
İçte Bastırılmamış Bir Yalnızlık Sevgisi / 27
Kabaran Karga / 31
Dipsizlik Korkusu / 33
“Kendisi Olmayan Bir Sırıtiş Gibi Bir Kılıcın Işıltısı” / 37
Takma Bacak Tıkırtısı / 39
Hızlı Göz Hareketleri Uyku Durağı / 43
Ahmed’e Konmaya Çalışan Bir Sineğin Arzusu / 45
Ölüme Yakın Yüzün Görünümü / 47
İçte Korkulu Bir Köpek Uluyuşu / 51
Odradek / 53
Kambur ve Deniz Aşığı / 57
Oğuz’un Oku / 59
Köpeğin Kuş Uykusu / 65
Ağızdan Gelen Kan ve Saire / 67
Bayan Korb ve Yalnızlık / 75
Melanie Klein / 79

*Die Krähen behaupten, eine einzige Krähe könnte den
Himmel zerstören. Das ist zweifellos, beweist aber nichts
gegen den Himmel, den Himmel bedeutet eben:
Unmöglichkeit der Krähen.*

Franz Kafka

(Betrachtungen über Sünde, Leid,
Hoffnung und den wahren Weg, Aphorismus 32)

*Kargalar, bir tek karganın gökyüzünü yok edebileceğini ileri sürer.
Buna kuşku yok; fakat gökyüzü için hiçbir şey ifade etmez bu, çünkü
gökyüzü kargaların yokluğu demektir.*

Franz Kafka

(Günah, Acı, Umut ve Doğru
Yol Üzerine Düşünceler, 32. Aforizma)

“Ein Käfig ging einen Vogel suchen.”

Franz Kafka

“Kafesin biri, bir kuş aramaya çıktı.”

Franz Kafka

*Rabbim bana iki kuş gönder.
Biri kalbime serinlik,
diğeri ruhuma derinlik versin.
Rabbim bana iki kuş gönder.*

BOŞLUKLA BİR

Şimdi bir boşluğa eklemledim bedenimi. Bedenim, boşluğun bedeniyle aynı. Artık ancak böyle, bu şekilde rahat edebilirim. Aynaya bakıyorum, aynada kemiklerim. Gözaltım mosmor, çene kemiğim. Öncelikle bu ince boğaz ve gırtlığımın, başımın yükünü nasıl da taşıdığına şaşıyorum. Bu zayıf kalp, ta başıma kadar kanımı nasıl pompalıyor? Titreyen bacaklarıma ve dizlerime baktığımda, gözümde hâlâ ışığın nasıl olduğuna hayret ediyorum?

Babam ve annem hep oğulları olsun istemişler. Birinci kızın ardından, ikinci kızın ardından, üçüncü kızın ardından ben doğunca, bana “Aliye” adını koymuşlar. Babamınla annemin oğul isteği o kadar şiddetliymiş ki doğan dördüncü çocuğun da kız olduğunu öğrendiklerinde aralarında uzun süren bir sessizlik olmuş. Uzun süre birbirleriyle konuşmamışlar. Oğlu çok istemelerine rağmen onu elde edememenin suçlusu olarak görmüşler birbirlerini. Sonra, zamanla duruma alışmışlar. Kafalarından ne geçirdilerse büyümeye başladığım zamanlarda bana “Aliye” yerine “Ali” demeye başladılar. “Ali, dükkândan bir sigara al da gel!”, “Ali, git babanı çağır, gelsin, yemeğini yesin!”, “Ali, şu konserve kutusunu aç!”, “Ali, haylaz-

lık etme!”. Aliye isminin Ali diye değiştirilmesini başlangıçta bu ismin kısaltılması olarak görüyor; beni sevdiklerinden dolayı ismimi kısalttıklarına yoruyordum.

Meğer öyle değilmiş. Bende Aliye’yi değil Ali’yi görüyorlarmış, bunu daha sonraları öğrendim.

Annem, kız kardeşlerime etek giydirirken bana, pantolon giydiriyordu. İlçede biraz da bakımı kolay olsun diye kızların saçları genelde kısa kesildiğinden, kardeşlerimin saçları da kısa olduğundan, onları erkeklerden ayırmak için küçük yaşlarda kulaklarına küpe takılırken, benim kulağıma küpe hiç takılmadı. Babam, erkek elbiselerini giyince, diğer kız kardeşlerimi değil de beni kucağına alır, beni severdi. “Alim benim, iki gözüm benim!” derdi. Dışarıya gittiği her yerde, pantolon ve gömlek giymiş hâlimle beni yanına alır, elime oyuncak bebek yerine, ilçenin tek marangozu Asım Efendi’ye yaptırdığı tahta arabayı verirdi. Kız kardeşlerimin ilgi dünyalarından farklı bir ilgi dünyasına doğru zorla itiliyordum. Aslında bu hâlimle babamla annemin sevgisini diğer kız kardeşlerimden daha fazla hissettiğimden dolayı mutluydum. Beni seviyorlardı. Sevgileri yapmacık da görünmüyordu.

Zaman geçtikçe “Aliye” isminin “Ali” şeklinde söylenmesinin, isminde öyle masum bir sevgi kısaltılması olmadığını da öğrendim. Babamla annemin istedikleri, özlemleri olan ve arzu ettikleri Ali’nin bende saklı olduğunu; Aliye’nin onu gelişimiyle boğmaya, belki öldürmeye doğru evrildiğini korkuyla görmeye başlamıştım. Annem babam, Aliye’de Aliye’yi değil de Ali’yi istiyorlarsa Aliye, Aliye olmamalıydı. Ali olmaya doğru evirilmeliydi. Aliye, Ali’yi kendi bedeninde öldürmemeliydi.

Aliye olarak ergen yaşa doğru bedenimde değişiklikler baş gösterince, Ali’nin bedensel durumu bedenimde tehlikeye girdi. Göğüslerim çıkmaya başlayınca, kalçalarımda esneme

ve genişleme hissedince, hormonlarım bir ergen kız hormonları gibi hareket edince, ağır ağır aybaşı kanamaları da baş gösterince Ali olmadığım, olamadığım, dolayısı anne babamı mutsuz etme düşüncesinin korkusu sardı bedenimi. Dış şartlar ve bedenim kendi gelişim sürecini, Aliye'yi, Aliye olmaya doğru şekillendirirken ve bu kaçınılmaz bir hâl alırken, bu bedenin içinde Ali, tehlikeye girdi. Bu yüzden belki Ali'yi kurtarmak, annemle babamın bende sevdikleri Ali'yi uzunca yaşatmak için Aliye'yi aç bıraktım. Yemek yemedim... Aç kaldım. Düşüncem şuydu; aç kaldığım zaman bedenime bir şeyler almayacak, besini bedenimden uzak tutacaktım. Besini bedenimden kestiğimde, bedenim kendini şekillendirecek bir şey bulamayacaktı. Ancak besin bakımından artıya geçen bedenlerde beden artı değerleri kilo ya da hormon ya da yağ olarak bedenin ihtiyacı olan yerlerine gönderebiliyordu. Bedenimde kadınlara ait özelliklerin belirmemesi için besinden uzak durmalıydım. Göğüslerimin çıkmaması için ağzıma hiçbir şey almamam gerekirdi. Hiç beslenmesem göğüslerim de büyümeyecek, bedenim kendine gerekli malzemeleri bulamayacak ve zayıf biri olacaktım. Aliye'nin Aliye olmaması, Ali olarak kalması ancak bu şekilde olabilirdi.

Sofralardan kaçtım. Önüme yemek konulduğunda iştahlı olmama rağmen iştahsızmışım gibi davrandım. Eti, ya kız kardeşlerime verdim ya da köşeye bucağa saklayıp dışarıda kedi köpeklere dağıttım. Bir perhizin içine girmiştım. Perhizimde dengemi bozan, tüm vücudumda sadece mide ve karnımın varlık mekânım olduğunu duyumsayacağım bir hâl içindeydim. Karnımda açlığın derin boşluğu, uzun zaman kıvranıp kaldım. Midem, besin ihtiyacını yana yakıla guruldama ve kasılmalarla dillendirdikçe yatarak, büzülerek dikkatimi farklı şeylere verdim. Midemle karnımı unutma yollarına giderek açlığımı bastırmaya yöneldim. Zayıfladıkça

zayıfladım, aynaya baktıkça günden güne nasıl da Ali'ye benzediğimi mutlulukla görebildim. Tahta gibi göğüslerimi, zayıf ince bedenimi, gelişmemiş, hep kuru kalmış kalça kemiğimi ve daha da ilginç artık hiç gerçekleşmeyen aybaşı kanamalarımı, içimde Ali'yi yaşattığıma dair iyi belirtiler olarak gördüm. Aliye, günden güne kurudukça, zayıfladıkça, inceldikçe Ali'yi hayatta tutma ve yaşatma duygusuna kapıldım.

Aşırı zayıflığımdan dolayı annemle babam, beni doktora götürünce, doktorlar bana “anorexia nervosa” tanısını koydular. Bir zayıflık hastalığı. Aynanın önüne geçince bir kibrit çöpünü andıran bedene sahip olsanız bile, kendinizi şişman ve kilolu olarak görme durumu. Kendimi hiçbir zaman şişman biri olarak görmedim, aksine Ali'yi yaşatmak için Aliye'ye aynada nasıl da veda ettiğimi, onu nasıl da gözden çıkardığımı, onu nasıl da aynanın derinliklerine gömdüğümü gördüm. Zayıf ve hâlsiz olduğumun ayrıımıdaydım. Aynanın önüne geçtiğimde her zaman bu boynumun, bu kocaman kuru başı, gözleri adeta yerlerinden fırlamayı bekleyen bu başı, nasıl taşıdığını anlamıyordum. Omurga kemiğimin nasıl kendisini kaplayan deriden çıktığını görüyor; göğüslerimin nasıl da zamanla kaybolduğuna şahit oluyor; ergen kızlığımın tek işareti olan aybaşı kanamalarımın ne zamandan beri hiç görülmediğini artık takip bile edemiyordum.

Şimdi bir boşluğa eklemledim bedenimi. Bedenim boşluğun bedeniyle aynı. Annemle babamı mutlu etmek için kurduğum bu oyunda hastalığım öylesine arttı ki artık ancak aç kaldığımda kendimi rahat hissedebiliyorum. Ancak aç kaldığımda bir mutluluk duygusu kaplıyordu içimi. Açlığım beni mutlu ediyor; ancak aç kalarak huzuru bulabiliyorum ve gariptir kendimi boşluğun bedenine eklemlediğimde sonsuz mutluluğu bulduğuma inanıyorum. Besinlerden ve gıdalardan dolayı bedenlerini şişiren, bedenlerini sıkıştırıp dolduran,

bedenlerini ağırlaştıran ve belki de bu şekilde hazzı ve arzuya açan, arzuyu bu şekilde şaha kaldıran bütün besinleri terk ettim. Açlığımı kendimi sonsuz boşluğa eklemledim. Boşluğun bir parçası oldum açlığımı. Açlığımı hiç var olmayan sıkletimi, mega sıfır bedenimi, sıfır kiloya çekene kadar aç kalmaya ant içtim. Belki bu şekilde doğduğum anne karnındaki köken sıkletime ve varlık durumuma ulaşabilirim. Boşluk ve yokluk belki bu şekilde beni kendi içine alır. Belki bu şekilde yok olarak boşluğa kendi bedenimi gömebilirim. Özlediğim sıfır kiloya varmak için daha henüz otuz kilo fazlam var. Sıfır kiloya varmak beni korkutmuyor. Sıfır kiloya varmak beni korkutmuyor. Sıfır kiloya varmak beni korkutmuyor.

DERİ DÖKÜLMESİ

Derimi daha iyi kaşıyabilmek için tırnaklarımı uzattım.

Derimin kaşıntısını durduramıyordum. Kemiklerimden, belki de iliklerimden gelen bir kaşıntı gibiydi bu, önüne geçemiyordum. Başlangıçta sağ ve sol karın bölgemdeydi kaşıntı, sonra göğsüme, kollarıma ve ayaklarıma yayıldı. İlk bilinçsiz bir kaşıntı gibi duruyordu, sonra bilinçsizlik yerini kaşıntıdan zevk almaya bıraktı. Kısa vadeli bilinçsiz kaşıntılarım arttıkça bu kaşıntı bir alışkanlık hâlini aldı. Kaşınmak için ister istemez kendime vakit ayırır oldum; inanmayacaksınız ama kaşıntılarım için kuytu yerler aradım. Bulduğumda bu kuytu yerleri, uzattığım tırnaklarımla dakikalarca bedenimi, derimi kaşıdım durdum.

Her şey sanırım kahrolası yazın geciktiği o günlerde olmuştu. Ekolojik denge bozulduğundan mıdır nedir, geçen senelere oranla gelmesi gereken yaz, çoktan gelmemişti. Nadi-ren yağmurun yağdığı bu yerlerde her gün yağmur yağmaya başlamış, yazın gelmesini iple çeken ve ona ihtiyaç duyan benim gibi üniversite son sınıfta birinin özlemle beklediği o mevsim, kahretsin, bir türlü gelmemişti. Derdim sadece bu olsa iyiydi. Bir de aileme zaten dört seneden beri yük olduğumdan dolayı, artık onların yüklerini azaltma niyeti ve iş bulabilmek

amacıyla önüme çıkan bilindik tüm mağazalara çalışmak için başvurmuştum. Bim'e, Migros'a, Carrefour'a çoktan başvurmuş orada prime-time iş bulamayınca bir de şansımı A adlı telefon şirketinde denemeye çalışmıştım. A'nın müşteri hizmetlerinde çalışmak istiyordum. Ağzım iyi laf yapıyordu. Konuşmalarımı, diksiyonumu arkadaşlar beğeniyordu. Bir de bu şirkette şansımı deneyeyim dedim. Şirket elemanları mülakat için vakti ayarlamışlardı. O güne odaklandım.

Heyecanlıydım. Alanında uzman üç şirket çalışanının bana sorabileceği tüm sorulara hazırlanmaya çalışıyordum. Elbette yüreğim pır pır atıyordu, ne de olsa bugüne dek okuduğum bölümde dört seneden beri ebeveynimin gönderdiği parayla hayatımı sürdürmüş, kendi ayaklarım üzerinde duracağım gerçeği ile yüz yüze gelmiştim. Bu benim için büyük bir fırsattı. Öğrencilikten birey oluşluğa, kendi parasını kazanan olgun insan oluşluğa bir ilk adımdı bu. Bunun ayrımındaydım.

Beni mülakata tabî tutacak jürinin önüne etkili bir şekilde çıkabilmek için aylar öncesinden kıyafetlerimi seçtim. A şirketindeki mülakatım yaz da olsa, kış da olsa, kahverengi tonları sevdiğim için ayakkabılarım da dâhil kıyafetimi kahverengi tonlarda beğendim. Ayakkabının kemerle, kemerin yaka mendiliyle, gömleğin kravatla, kravatın ceketle ve aslında hepsinin birbiriyle uyumuna dikkat ettim. Yaşadığım şehirde gezmedik, görmedik mağaza bırakmadım. Giyeceğim kıyafetin tonlarıyla renk uyumunun, karşısına çıkacağım insanları ikna edeceğini, ruhlarını etkileyeceğini, verecekleri kararlarda büyük payı olacağını düşündüm. Hatta kahverengi tonlarda takım elbisem için uygun cep mendili bulamadığımdan, koca bir günümü mağazalarda kahverengi cep mendili aramaya adadım. Gezmelerimde birçok türde kumaş mendil gördüm ama kahverengi tonlarda olmadıkları için onları almadım. Cebimden çıkardığımda bu mendilin takım elbisemle uyum

içinde olmasına dikkat ettim. Şirket çalışanlarının da buna dikkat edeceğini düşündüm. Sonunda kuytu yerlerde konuşlanmış bir çorapçada kahverengi mendili hem de epey ucuza bulduğumda ruhum rahat etti ve görüşmeye artık en azından dış görünüş olarak hazır olduğumu, mendilin bulunmasıyla ruhsal olarak da hazır olduğumu hissettim.

Karşılarında oturduğumda kendimi hiç de rahat hissetmedim. Heyecanımdan ağzımda, dilimde, damağımda bir kuruluk hissettim. “Dilin, dudağın, damağın çölleşmesi” de denebilir buna, tükürük bezlerimin beni oracıkta yapayalnız bıraktığına inandım. Tükürük bezlerimin beni yalnız bırakması, geri çekilmesi, kurumması da neyin nesiydi? İki saatlik kıran kırana bir bilgi alış verişinden sonra, yorgun zihnim, yorgun argın, sırlıslık olmuştum bedenim. Şirket çalışanlarının odasından çıktığımda kendimi yaşlanmış hissettim. Umut-suzluğun o derin boşluğu... Nereden gelip de beni bulduğunu bilemediğim terk edilmişlik duygusu... Soğuk ruhlar arasında beyhude aranan sıcak bir dulda yoklaması. Mülakatta başarısız olduğumu bana ayakta bildirdiklerinde ruhumun sırcadan köşkünün yerle yeksan oluşu. Şangırırır diye bir ses, yalnız benim duyabildiğim. Başımın dönmesi ve soğuk bakışlar, o şirket çalışanları, o şirket çalışanları, o şirket çalışanları...

Kendimi zar zor dışarıya atışımla birlikte, içerisinin o basık havası yerine dışarıda esen o serin rüzgâr. Boğazımı sıkan kravatı gevşetiğim ve ceketimi çıkarıp kollarımın arasına alışımdı. Uzun, upuzun bir yol, تنها. Ağır ağır bir yolculuk bu yolda, hiç acelem yok. Sonra acelem olsa da ne olacak Allah aşkına.

Daha bu yolun yarısına gelmeden uyluk kemiği havzamda bir kaşıntı başladı. Ege kemiğimin, uyluk kemiğimin olduğu yerde bir kaşıntı. Kendimi kirli hissetmeye başlamıştım, kaşıntı ondan mıydı? Üç şirket çalışanının soru bombardımına maruz kalmam sonucu, içinde zerre kadar iyi niyet taşı-

mayan soruların, tuzak soruların, alçak soruların, nokta atışı soruların, hiçbir amaç gütmeyen ne idüğü belirsiz soruların bombardımanına uğradığım ve bunların altında çaresiz kaldığım için kendimi kirli hissettiğimden mi başlamıştı bu kaşıntı bedenimde? Yırtarcasına kalçamın üzerinde sırtımın altında yer alan bu havzayı kaşımaya başladım. Yolda olduğum için bir araba geçer, biri görür diye rahat rahat kaşıyamıyordum bu havzayı. Gömleğimi, kumaş pantolonun üzerinden çıkarmış, tırnaklarımı derime geçirmiştım. Kaşıntım durmuyordu. Tırnaklarım uyluk kemiğime yakın yerde kıllara değiyor, derimin üzerinde sanki kabarcıklar varsaydığımından beni bir şeyin ısırıp ısırmadığı şüphesini duyuyordum. Kaşıntı, kısa bir süre sonra sırtıma doğru yayıldı. Sonra sağ ve sol karın bölgemde başladı. Göğsüme ve kollarıma doğru sıçradı bu kaşıntı, ayaklarıma uzandı. Öylesine başlayan bir kaşıntı gibi duruyordu bu, beni korkutmaya başladı. Kendimi otele zar zor attım. Takım elbisemi, mülakatta giydiğim iğrenç elbisemi hızlıca çıkarttım üzerimden. Duşun altına girdim. Sabunla, şampuanla bulabildiğim bütün temizlik malzemeleriyle bedenimi yıkadım. Temiz, kullanmadığım ikinci bir atleti kese yapıp bedenimi sabunla, şampuanla köpürttüm. Derim kıpkırmızı olana, nerdeyse soyulana, başka bir renk alana dek bu atlet keseyle üzerinden geçtim onun. Sonra sıcak suyla kirli derimi, kirli sandığım derimi kanalizasyon çukurlarına gönderdim. Kaşıntımı durdurabilmek için yarım saate yakın, banyoda sıcak duşun altında kaldım. Nefes alamıyordum artık. Tansiyonum da düşmüştü. Banyoda ortalık buhar olduğu için göz gözü görmüyordu, dışarı çıkmak zorunda hissettim kendimi. Havluları üzerime geçirmeden kendimi otelin nevresimi temiz yatağının üzerine attım. Kaşıntı geçmemişti. Kaşıntı derinden, çok derinden gelmeye devam ediyordu.

Şimdi başıma gelen o olaydan biraz daha zaman geçme-

sine rağmen derimi daha iyi kaşıyabilmek için tırnaklarımı uzattım. Tırnaklarımı derime geçirdikçe küçücük kıymıklar hâlinde tırnaklarım arasında kendi deri kırıntılarımı görüyorum. Kaşıldıkça kaşınıyor derim ve etim, sanki iskeletime varmak ve derimi yırtmak, o köken kaşıntıya ulaşmak arzusu içindeyim. Bu susuzluk, tarif edilmez bir susuzluk hâli. Ve derimi kaşıldıkça aldığım haz da tarif edilmez bir haz oluveriyor. Kendime zarar verdiğimin, üçüncü derece yanıktan bile kötü görünen derimin soyulduğunun, yüzüldüğünün ayrı mındayım. Ama kaşıldıkça beni kendimden geçiren ve “Daha derine, daha derine kaşı beni!” diyen tenimin benimle dalga geçtiğini düşünmeye başladım. Benim bedenim, etim, tenim; kaşıntılarla kökenine ineceğim iskeletim. Belki kemiklerimde iligimdir bu kaşıntıyı veren bana. O zaman tırnaklarımla derine, daha derine...

KAFADAN DOĞUMLAR

Gece yarısı bedenimden bedenlerin çıktığını hissediyorum doktor bey başımda bir baskı sonra bir kadının doğurması gibi kafamdan bir baş doğurduğumu hissediyorum doktor bey ve gövdemden bir gövde ayaklarımdan bir ayak doğurduğumu hissediyorum doktor bey her doğumumda geçici bir rahatlama ama doğumlarımin yediye sekize dek devam ettiğini hissediyorum doktor bey bunların beni boğduğunu hissediyorum bir hışımla korkumdan ayağa kalkıyorum doktor bey bir su içeyim diyorum ama doğumlarım beni ayaktayken bile rahat bırakmıyor doktor bey gece yarısı camı açıyorum bir soluklanayım belki geçer diyorum doktor bey ama geçmiyor üşüdüğümünden dolayı camı yeniden kapatıyorum doktor bey doğumlarım devam ediyor gece yarısı bedenimden bedenlerin çıktığını hissediyorum doktor bey.

İÇTE BASTIRILMAMIŞ BİR YALNIZLIK SEVGİSİ

“*Ben, Walter?* Bir kardeş,
kardeşini sürekli gözetliyor.”

Thomas Bernhard

Nasıl da ısrarlı bir şekilde başımı sallıyor. Ona bitişik başım nasıl da bir sağa bir sola yalpalanıyor. Konuşurken nasıl da ağzından salyalar akıtıyor, hâl ve hareketleriyle hayata nasıl da sımsıkı sarıldığını gösteriyor.

Başımız da bedenimiz gibi yapışık olduğundan dolayı, kafasını çevirip beni göremiyor. Aynanın karşısına geçmiş siyam ikizi olan bana bir ameliyatla bedenlerimizi birbirinden ayırmamız gerektiğini söylüyor. Kişilik ve kimliklerimizin olmasını, herkes gibi bizlerin de normal birer birey olmamızı, kendimize ait bir beynimizin, bir ruhumuzun, daha doğrusu bir yaşantımızın ve mahremiyetimizin olmasını istiyor.

Kararlı gözüküyor. O konuşunca, aynaya bakıyorum da başımı ve bedenimi onun başına ve bedenine bir eklenti gibi görüyorum. O, görünüşüyle nasıl da asil duruyor. Sert bir görünüşü var, başı benimki gibi yana doğru sarkık değil,

dimdik, normal bir insan başı gibi duruyor. Yoksa ben onun bedenine bir eklenti miyim? Kocaman bir ur mu? Duyguları yok sayılan, hiçbir şeyde söz hakkı olmayan, hiçbir şekilde kendi görüşlerini dillendiremeyen silik bir KİŞİCİK miyim?

Bazen ondan korkuyorum. Onun hayata o sımsıkı sarılışı ve azmi, içinde bir türlü bastıramadığı yalnızlık sevgisi, hayata düşkünlüğünden dolayı kendi bedenine sahip çıkma arzusu ve yalnız başına kalma isteği beni korkutuyor. Bu hırsın, bu ihtirasın ikimizin de sonu olacağını biliyorum. Siyam ikizleri olarak bedenlerimiz ve beyinlerimizin bir kısmı birbirine yapışık olduğundan cerrahi müdahalenin incelikli yapılması gerekiyor. Bu zorlu bir ameliyat olacağı için de ameliyatımızı bütün medya takip ediyor.

Gazetecilerin sorularına hep o cevap veriyor. Dik duruşuyla hep o, soruları üstleniyor. Değil mi ki hep onun istediği şeyleri yapıyoruz, o dilediği vakit yatıyor, o dilediği vakit kalkıyoruz. Yaşamımızı belirleyen hep ikizim. Ben, ben demekten neden bu kadar korkuyorum bilmiyorum. Ben sözcüğünün ve benlik duygusunun bir nevi ölümüm olduğunu hissediyorum. Sanki de siyam ikizimin bedeninde o sımsıcak yaşam kaynağını bulmuş gibiyim. Bu bedenden koptuğumda, başka bir yerde nefes alamayacağım hissine kapılıyorum. İki-zim ise varlığıyla, bedeniyle, hâl ve hareketleriyle kısacası her şeyiyle birbirimizden ayrılmamız gerektiğine inanıyor.

Garip olan şu ki bedenlerimiz birbirine yapışık kaldıkça ikizimin günden güne daha da saldırganlaştığını görüyorum. Ayrıma arzusunun onda artık bir arzu olmaktan çıktığını, mutlak ve bir an önce gerçekleşmesi gereken bir şey olarak görüldüğünü de görüyorum. Aynanın önünde ağzından salyalar akıtarak gittikçe daha da kızgın bir tonla aynı isteklerini bana bu kaçınıcı kez anlattığında, bu anlattıklarına sessiz kalışıma iyiden iyiye sinirlendiğini görüyorum. Kızgınlığından

başını sağa sola sert hareket ettirdikçe, benim ondan daha zayıf ve yana doğru büyük bir ur gibi sarkmış başımın da sağa sola sallanıp durduğunu görüyorum.

Dedim ya ikizimin günden güne artan ve artık çekilmez hâle gelen ayrılma arzusu bana iyiden iyiye zarar vermeye başladı. İçimi bir korku bürüdü. İkizimden korkuyorum. Bazen uykudan ansızın uyandığımda ikizimin, benden nefret eden bakışlarla yatak odasında yer alan dolabın aynasında bakışlarını dikmiş bana baktığını görüyorum. Çok nadir yaptığımız gezintilerde, onun bedenine yapışık bir kütle olduğumu iyiden iyiye anlıyorum, bir ikiz kardeş olarak bana saygısı yok biliyorum, bazen de homurtularından ve sessiz konuşmalarından bana, benden nefret ettiğini açıkça duyuruyor. Banyoda, aynanın önünde dişerimizi fırçalarken gözlerimin içine aynı nefretsi bakışlarla bakarak “Ayrılacağız, başka yolu yok!” diyor. Bedeninden ayrılırsam öleceğimi biliyorum. Dimdik duran başında, başımı bir eklenti gibi sallamaya devam ediyor.

KABARAN KARGA

Küçücük, elimin içine sığan ama korkusundan mı, bana olan kininden mi ağzını sonuna kadar açıp gırtlaklarını ve iç organlarını gösteren, dedim ya, kızgınlığından kalbinin atışını, gövdesinin titremesini elimde hissettiğim ve dehşete düştüğüm, avuç içimdeki bu küçük karga yavrusunun elimden kurtulabileceği ve bana zarar verebileceği korkusu beni ürkütüyor. Gagası, o küçük ama sonuna kadar gırtlaklarını gerdiğinden dolayı büyüyen ve kocamanlaşan gagası, avucumun içinde de olduğundan dolayı parmaklarıma dokunuyor. Parmaklarımı ısırmasından korkuyorum. Kalbini, yüreğinin atışlarını, bana kininden dolayı tir tir titreyen bedenini avuçlarımda hissediyor, avucumdan kurtulduğunda bana neler yapabileceğini düşünüyorum. Avucumdan kurtulamıyor, kızgınlığından zangır zangır titriyor ve şişiyor, şişiyor, şişiyor...

DİPSİZLİK KORKUSU

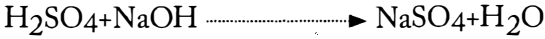
Düşen kızı gördüm otobüs durağında. Otobüs bekliyordu. Sarı ve kabarık saçlarıyla, kalın kabaniyle, uzaklardan geldiğimi görünce bu tesadüfün acımasızlığına gülüp geçiverdi. Güldüğünü görmemem için başını her ne kadar çevirdiyse de iyi bir gözlemci olduğumdan, o tatlı gülüşünü kaçırmadım. Kendini toparlaması fazla sürmedi. Ona bir şans vermek ve gerçekten bu kısa zaman zarfında benden hoşlanıp hoşlanmadığını ölçmek için durakta otobüslerin geldiği yönde bir yerde değil de o yöne tam ters bir yerde gidip durdum. Böylece zaten otobüsü beklediği için çevirdiği başının yönünü aksi yöne çevirecekse bunu bana bakmasına, bana değer vermesine yorabilecektim. Bana hiç bakmadı.

Düşen kızı tanıımıyordum. Yerlerin buzlu olduğu bir anda caddede, on metre kadar önümde yürüyordu. Başım önüme eğik, dünyevî sorunlarla, felsefenin mi sefil, sefilliğin mi felsefe olduğunu düşündüğüm bir anda, önümde bir kızın düştüğünü gördüm. On metre kadar önümdeydi ve o daha düşer düşmez, düşmenin felsefesi üzerine ayaküstü bir şeyler söyledim. Düşmenin zihni bir edim olduğunu, insanın düşmemek için bu işe ilkin zihnen hazır olması gerektiğini, bu işe zihnen

hazır olmayan insanların özgüvenlerinde sorunlar olduğunu ve düşmeye yatkın olduklarını söyledim. Siz madam dedim ona, o daha yerdeyken ve ahlayıp oflarken, zihnen düşmeye hazır olmadığınız, zihninizde düşmeyi yenemediğiniz için yere düştünüz. Yere sağlam basmanın, sert adımlarla korkusuz buzlarda yürümenin hafifliğini tadamadığınızdan düştünüz. Bakın madam dedim ona, korkudan dolayı bir balerin gibi bu buzlar üzerinde ayakuçlarıyla yürünmez. Vandal bir yürüyüşünüz olmalı bu buzlar üzerinde dedim. Başını bana doğru çevirdi, o başını bana doğru çevirirken ona, hâliniz, bisiklete yeni binip de düşmeme korkusu içinde olan bir çocuğa benziyor, bisiklet sürmek, bisikletten düşme korkusunu ortadan kaldırmakla mümkün, bisiklete binen çocuk, bisiklet sürmesini öğrenen çocuk, kendisini o bir anlık ivmeye atan çocuktur dedim, bana baktı “Ay ne kötü düştüm!” dedi. Kayak kaymadığınız belli dedim ya da hâliniz yeni kayak kaymaya çalışan çocuğun kayaklarını, düşme korkusundan çapraz tutmasına benziyor dedim. Oysa kayak kaymak, insanın kendisini kaygan karlara teslim etmesiyle olur. O bir anlık zaman, o an dedim, her şey o an. Bu ara kızın yanımdaydım. Düştüğünü gördüğümünden huzursuzluğa kapılmıştı, kalkması için yardım bile etsem bu durumu kendisi açısından bir zayıflık olarak niteleyecekti. Düşüşüyle zaten bir pot kırdığından, hayatında olağan dışı bir olay gerçekleştirdiğinden, gücünü kazanıp kendiliğinden kalkmasını sağlamaya çalıştım. Kendiliğinden kalktı. Yanımdaydım. Yardım etmiyordum. Garip ünlemler ve acı yakarışlarla düşüşünün ya da düşüş duygusunun ya da düşüş duygusunun bende bıraktığı tesirin kendi üzerindeki utancını göstermemeğe çalışıyordu. Elleriyle üzerindeki karları ve kalçasındaki, sağ baldırındaki belki de belindeki ağrıyı atmaya çalışırken konuşmalarımın sinirlenmiş olmalıydı. Biraz daha bakıp avuçlarımı açarak, kaş göz hareketleriyle durumun aslında olağan olmadığını, neyse ki

caddenin kalabalık olmadığını ve sadece benim burada olmamın onun utancının genişliği ve koyuluğu açısından iyi olduğunu söylemeye çalıştım. Beni anladığını sanmıyorum. Yanından uzaklaştığımda ona çoktan “düşen kız” adını takmıştım.

Düşen kız için tabii ki bu küçük tanışma anındaki imajım olumsuz olacaktı. Ama bunu umursamıyorum. Zihnimde felsefenin mi sefil, yoksa sefilliğin mi felsefe olduğu düşüncesi, onu, erken unutmamı sağladı. Günden güne okuduğum kitaplar beynimde gedikler ve boşluklar yani kuyular açmaktan başka bir işe yaramıyordu. Bir kuyuyu doldurmaya çalışsam daha o kuyuyu tam anlamıyla dolduramadan, o doldurmaya çalıştığım kuyu için gösterdiğim çabadan bir yığın kuyu oluşuyor, bu sefer onları doldurmak için seferber oluyordum. Bundan acı çekmiyor değildim, insan düşündüğü için acı çekmiş olur mu, acı çekmenin ruhu törpülediğini mi düşünüyordum? Acı, ruhun cilasası, ruh için bir uyarıcı mıydı? Bir vakit hatırlıyorum matematikle uğraşmıştım, dünyayı çok bilinmeyenli bir denklem, kendimi de onun çözücüsü, gece yarılarna kadar çay içerekten bu kabala denklemini çözmek için çırpınıyordum. Delta eşittir bekareksi dörtaceler, iksbiriki eşittir eksibeeksiartıkökdelta bölü iksialar, üçgenler, içaçılar, diskriminantlar, kosinüs ve tanjantlar kafamı allak bullak ediyordu. Sebepsiz bir nedenle belki de karbon kimyasının etkisiyle beyaz kâğıtlara ‘C’li iç içe geçmeli formüller bezedim. Dünya tabii ki artık büyük bir elementti ve periyodik cetvelde kendi adımla bulacağım element için uykusuz kalıyordum. Bu uğraşın da yıldırıcı olması gecikmedi. Goethe’nin “Gönül Yakınlıkları” isimli kitabının konusunun kimyasal bir karışım, bir tepkimeyle özetlenebileceğini duyduğumda, yani hidrojenin (haşiki) erkek ve oksijenin (oiki) dişi ve suyun (haşikio) mutlu bir evlilik olduğunu gördüğümde, buna benzer örneğin sülfrikasidin mutlu bir evlilik, sodyumhidroksidin mutlu bir evlilik ama aradan geçen zamanla buna tepkime deniyordu, bu

mutlu eşlerin birbirlerinden sıkıldıklarını ve sodyumsülfat ve suyu oluşturdıklarını, yani eşlerin değiştiğini öğrendiğimde, yani eşlerin birbirlerini aldattıklarını fark ettiğimde, Goethe yüzünden edebiyata başladım. (Eşlerini aldatan insanlığın formülünü aşağıya vermemde bir sakınca yok sanırım.)

Gönül yakınlıkları eşler arasında eş değiştirmeye varmıştı bu romanda, kimin kimle çıktığı, kimin kime âşık olduğu belli değildi. Bu da ruhumda büyük bir boşluk oluşturmıştı. Daha tam anlamıyla belirleyemediğim disiplinimin ya da çok disiplinlere açılma iştahımın cezasını çekiyordum şimdi. Matematik, kimya ve edebiyattan sonra felsefenin eşğine geldiğimde artık her şeyi sorgulamayı, her şeyi ama her şeyi didiklemeyi, her şeyden şüphe etmeyi ve bilginin acı ve zehirli iğnesiyle esrik olmayı öğrendim. Bir vakit sarhoş ve içinde bir yığın kuyu taşıyan birisi olarak dolaşım durdum. Attığım adımları, dolmuşları, uçan kuşları, telgraf direklerini, ilkin kırmızı sonra sarı sonra yeşil; bazılarında ilkin kırmızı sonra sarı yanmadan yeşil yanan lambaları izledim. Hipermarketlerdeki, bankamatik önlerindeki, hatta sınav öncesi her devlet kuruluşu önündeki kuyruklar içimdeki boşlukları çoğalttı. Her şeyde anlam aramaktan, anlam aramaktan her şeyde, her şeyin anlamını kaybettim. Geriye koskoca bir boşluk kaldı, bu boşluğu da daha önceki boşlukların yanına ekledim.

Yere düşen kızı gördüğümde, yani otobüs durağında, başını gülerek yana doğru çevirdi. Beni gördüğünde kendi düşüşü gelmişti aklına, bunu biliyordum. Unuttuğu utançını tekrar hafızasının gizli yerlerinden çıkarıp tozlarından arındırdığımı için belki de bana kızmıştı ama gülüşü... yani bana gülüşü, beni mutlu etti. Yanına kadar sokulacak gücü hissetmedim kendimde ama yanı başından birazcık uzağa gittim. Sağa doğru hafifçe baksa beni görebilecekti. Bana doğru başını çevirip bir kere olsun bakmadı.

“KENDİSİ OLMAYAN BİR SIRITIŞ GİBİ BİR KILICIN İŞİLTİSİ”

Hayatta kalmak için stratejik noktasını iyi seçememiş, kötü bir yerde ağ açmış bir örümcek bilirdim. Tuvaletin dip köşelerinde bir yerdeydi bu ağ. Mevsimlerden kıştı. Ortalıkta ne uçuşan sinekler ne de sürünen böcekler görünüyordu. Tuvalete her gidiş gelişimde, çömelişimde yani, o örümceği ağına asılı bir vaziyette, dakikalarca aynı duruşta görürdüm. Karnı açtı. Bunu biliyordum. Kim bilir ne zamandan beri süslediği ağında titreşimler olmuyordu. Kötü bir yere konuşlanmıştı. Tuvalet kapısının altından gelen ılık rüzgâr, ağında bu örümceği sallardururdu. Bu geniş odamda, -yani ağımda-, bazen kendimi bu örümceğe benzetirdim. Ben de onun gibiydim. Bekleyişin o ağır ağrısı, beni de yoklardururdu. Umudumu hep zinde tutmak için benim de zamanı dondurmam, yavaşlığa övgü dizmem, hareketimi asgariye indirmem, kalp atışımı ve dolayısıyla yaşantımı heyecansız ama kararlı bir “iyi geleceğe”, “mutlu geleceğe” hazırlamam gerekirdi. Zaman akardı. İçte soluk kabarırdı. Rüzgâr bana da eserdi. Kurtuluşum, bu kötü yere konuşlanmış örümceğin ağına bir böceğin ya da sineğin takılmasıyla doğru orantılıydı. Bunu bekledim. Tuvalete gidip gidip geldim. Rüzgâr esti kapının altından. Örümcek, ağında sallandı durdu.

TAKMA BACAK TIKIRTISI

Ağır yürürdüm. O kadar ağır ki millet ne denli dik yürüdüğüme şaşardı. Böyle yürümeyi istemezdim, ama mecburdum, evet, ağır yürümek zorundaydım. Dostlarım belki neden bu kadar ağır yürüdüğümü çok zaman düşünmüşlerdir. Belli bir sonuca vardıklarını sanmıyorum çünkü bana ilişmek isteyen, benimle dostluk, arkadaşlık kurmak isteyenlerin emellerini yarıda bıraktırdım. Düşünceleriyle eylemleri hep boşa çıkardı. Onlara taviz vermezdim. Taviz verdiğim zaman peşinden nelerin geleceğini tahmin edebiliyordum. Hiç gülmüyordum ve derslerde devamlı arka sıralarda oturdum. Arkalar dolu olduğu zamanlar, ön sıralarda, duvar diplerini seçerdim. Duvar dipleri emin yerlerdi; ağır yürüyüşüm beni oralara doğru itiyordu çünkü. Toplumdan kaçırıyordum, toplum karşısına çıkamıyor, kendimi toplumdan dışlamaya çalışıyordum. Hocalarım tahtaya kaldırır korkusuyla hep kuytu yerlerde çadırlardım. Sağ bacağımın takma oluşu, tahtaya kalkmama olumsuz etki eden sebeplerden biriydi. Sınıfın, bana arkadan, tahtaya doğru ağır ağır, zorlanır bir şekilde, ter dökerek yol aldığım sırada bakışlarını düşünüyor, bana ACIDIKLARINI hissediyordum. Bense ruhumda, bilmem bu doğuştan olabilir, devrimler, hareketler, depremler hissederdim. Kimsenin bana acınaklı gözlerle bakmasını istemezdim. Takma bacak taşıdığımı

bundan dolayı kimseye söylemedim ve elimden geldiği kadar, bunu ama kendimi zorlayarak ama çileler çekerek ama ivedi yapacağım işleri ağır yaparak gizlemeye çalışıyordum. Eridiğimi hissediyordum, ayrıca takındığım ve ne zamana kadar sürdüreceğimi bilemediğim bu yapmacık rolü, ilerisini düşünerek, korkulu gözler ve kırık ümitlerle bile bile devam ettiriyordum. Bence rolümü öyle iyi yapıyordum ki arkadaşlar her hareketimin nice düşünceler sonucu oluştuğunu, yaptığım hareketlerden “Ezop Masalları”, “Lafontaine Masalları” gibi ibret alınacak derslerin, öğretici bilgilerin çıkarılabileceğine inanıyorlardı.

Ben de zaten ağır olan davranışlarıma “Yapmacıklık Tuzu” ekledim. Artık başımı yerden kaldırmıyor, çenemi göğsüme yapııştırıyor, beş dakikada yapabileceğim işi, belki yarım saatte yapma mecburiyetini seve seve göze alıyordum.

Beni hüzünlü kılan, bazı günler başıboş bıraksam, ilerde belki isyana dönüşebilecek duygularım olmadı değil. Ders bitiminde herkesten sonra çıkmaya çalışır, sınıfın birbirine girdiği, seslerin karıştığı o büyük kargaşanın, zamanla nasıl dindiğini ve en sonunda sınıfın nasıl sessiz kaldığını gözlemlerdim. Bu manzaraya o kadar alışmıştım ki perşembeleri dersimiz çok olduğundan, kargaşayı izleyebilme fırsatım olduğu için o günü, en çok sevdiğim gün tayin etmiştim. Her zaman düşündüklerim, istediğim şekilde gerçekleşmiyordu. Pot kırmaktan aşırı çekindiğim için ve galiba “hatasız kul olmaz” ilkesiyle hata yapmamaya çalıştığım sürece bazı sızıntılarım oluyor ve küçük çapta bile olsa hataçıklar yapıyordum. O zaman zaten utanmaya eğilimli ve çabuk terlemeye alışık yüzümde ateşten oklar hisseder ve yüzümdeki kızartı öyle herkeste olduğu gibi çabucak geçmediğinden hiç umulmadık yalanlar uydurup, ya acil tuvalete gitmem gerektiğini ya da işte, sınıfta bir şeyler unuttuğumu söylemek zorunda kalırdım. O zaman yanımda gezenlerin beni garipsediklerini hatta arkamdan konuştuklarını hisseder ama ne yazık ki hiçbir şey yapamaz,

hâlime ben bile acırdım. Garipim. Garipliğim takındığım bu yapmacık tavırlardan geliyordu. Çok iyi becerdiğimi sandığım bu kahredici maskelerden ve tavırlardan nefret ederdim.

Yan yana gezdiğim, gezmek zorunda kaldığım (bu gezile-
rim kesinlikle tesadüfen olmuştur, isteyerek kimseyle gezintiye
çıkmam ve çıkmadım) arkadaşların hızlı yürüdüklerini, aceleleri
olduklarını biliyordum. Sırf benimle konuşmak için adımlarını
yavaşlattıklarını, yapmacık hareketlerle ağır gezme eğilimi gös-
terdiklerini görünce kızardım. Onların ağır gezmelerine sebep
olduğum için içim içimi kemirirdi ama bir şey de yapamazdım.

O gün hangi dersimiz olduğunu bilmiyordum, yine o gün
sınıfa geldiğimde, hem en arka sıralar, hem de duvar kenarlarının
arkadaşlar tarafından kapıldığını gördüm. Geriye iki yer kalmış-
tı. Kararımca, kendime göre en emin yeri seçtim. Dedim ya iki
yer kalmıştı. Orada tahtaya kalkma veya arkadaşlar tarafından
rahatsız edilme ihtimali hepsinden azdı. Oraya gittim. Yanımda
bir kız vardı. Onun yanında da bir erkek. Ceketimi çıkardım,
şalımı ceketimin içine ilıştirdim, sırt çantamı yere koydum.
Ders başladı. Tahtaya kalkma korkusu ders boyunca beynimi
kemirdi. Bu korku, ben, üzerine vardıkça büyüdü. Durduk yere
terlemeye başladım. Düşünmemeye çalışıyordum, düşünmeme-
ye çalışmak bile bir düşünmektir. Olmuyordu. Hocanın gel-git
ayak sesleri, yanımdan geçişi, korkuyordum. Çantamdan mendil
çıkartıp alnımda boncuklanan terleri sildim. Yandaki kızın belki
de düşünmediklerini düşünüp kahırlanıyordum. Ne yapıp edip
yüzüne, gözlerine bakmalıydım. Gülen gözlerle mi bakıyordu
bana, acıyan gözlerle mi, yoksa şaşkın gözler de olabilirdi hani.
Bakmalıydım. Boynum ağırmış numarası yaparak başımı bir
sola bir sağa çevirdim. Yok, derse dalmıştı. Rahatladım.

Neden sonra sağ bacağımla sol bacağım arasındaki görünen
farkları belirleyebilmek için gözlerimi dikkatlice bacaklarıma
çevirdim. Görünüşte o kadar birbirlerine benziyorlardı ki ara-

larında hemen hemen hiç fark yoktu. Tam sağ bacağımanın sol bacağıma çok benzediğini düşündüğüm sırada yanımdaki kızın sol elini takma olan sağ bacağıma vurarak: “Bakar mıs...” dediğini duydum. Dokunduğu bacağımdan yumuşak bir et yerine sert bir demir tıkırtısı işitince yüzündeki değişimi görecektiniz. Kız sağ bacağımda bir şeylerin olduğunu fark etmişti. Sorusunun yarıda kalması, gerçekleri öğrendiğinin açık bir göstergesiydi. Rezil olmuştum. Kız da kıpkırmızı olmuştu utancından, biraz da rol yaparak, hiçbir şey olmamış havası vererek sol elini, ağır ağır geriye çekmiş ama ne yazık ki heyecanından, yeni bir sır öğrenmenin bünyeye verdiği yarı korku, yarı hayal kırıklığından eli titremeye başlamıştı. Artık kızla sırdaş olmuştuk ve yıllarca fakültede sadece benim bildiğim bir sırrı bir kızla paylaşmak mecburiyetinde kalmıştım. Dersin sonuna kadar ne o soru sordu ne de ben konuşma gereği hissettim. İki cansız yaratık gibi hareketsiz ve şuursuz öylece sıramızda kalakaldık. Ders bitimi, heyecanımdan, biraz da saklayacak sırrımın kalmadığı düşüncesinin verdiği moral bozukluğundan tedbirsiz davranmış ve nasıl ettiysem sağ bacağıma oturduğumuz sıranın demirine çarpmıştım. Şanssızlık bu ya, kahretsin, şimdi de takma bacağıma arızalanmış olmalı ki tıklar tıklar diye sesler çıkarmaya başlamıştı. Sınıf çoktan boşaldığı için sağ takma bacağımdaki tıkırtıyı kimse duymuyordu. Koridor kalabalıktı ve sırf kimsenin gezerken takma bacağımanın çıkardığı sesi duymaması için, herkesin gitmesini beklemem saatlerimi alırdı. Koridorlarımız gece-gündüz konuşan, bağırان, gezen, eğlenen gençlerle doluydu. Açlık da bastırdı, kararsızdım. Uzun düşüncelerden sonra atkıyı boynuma dolayıp, ceketimi giydim, çantamı sırtıma takarak kalabalık koridorlarda, sağ takma bacağımanın çok sesli bir şekilde çıkardığı tıklar tıklar, tıklar tıklar, tıklar tıklar sesleri eşliğinde, bütün bakışları üzerimde toplayarak, uzun koridorun bittiği kapıya doğru yol aldım...

Hiç bu kadar utanmamıştım.

HIZLI GÖZ HAREKETLERİ UYKU DURAĞI

Rüzgâr görevini yapıyordu, ben şahidim. Ağaçlardan can çekiliyordu. Göçmen kuşları gönül rahatlığıyla yollarına uğurladığım günlerden biriydi. Adlandıramadığım bir ağırlığa kapılmıştım. Hüzünlü hâl içindeydim. Mevsim dönüyordu, ben şahidim, ağaçlardan can çekiliyordu.

Varlığıma anlam katacak sevgilinin eşiğindeydim. Beni bu sonsuz anlam arayışından kurtaracak ÖTEKİ işte oracıktaydı şimdi. Başım önüme eğik, yitirilmiş tüm değerlerin ardından bir kuzu gibi acı acı melediğim günlerden biriydi, hüzünlü bir hâl içindeydim, ben şahidim, ağaçlardan can çekiliyordu.

Beni bu yaşta bir nomad, bu yaşta beni yersiz yurtsuz kılan bu duygunun kökeni neydi? Bir kurban gibi sunağına eğildiğim sevgilinin kaldığı yere beni hangi duygunun getirdiğini bilmiyordum. İstençsiz bir şekilde onun kapısına kadar gelmiştim. İstençli miydim? Akşamdı. Yağmur yağıyordu. Üşüyordum, kemiklerim sızlıyordu. Bir sonbahar mevsimiydi, yapraklar dökülüyordu, ben şahidim, ağaçlardan can çekiliyordu.

Yağmur, ilkin çiselemiş sonra bardaktan boşanırcasına yağmaya başlamıştı. Bir araba hızlı gittiğinden, gölge gibi durduğum sokağın önündeki su birikintisini üstüme sıçratmıştı. Bu umurumda bile değildi. Arabanın biraz ilerde durmasını, şoförün benden özür dilemesini de umursamamıştım. Umursamış mıydım? Kadın mıydı, erkek miydi, bunu bile hatırlamıyordum. Bakışlarım, eşiğine kadar yaklaştığım sevgilimin o sarı-ölgün penceresindeydi. Sarı-ölgün gölge, yani onun bedeni, pencerede bir beliriyor, bir kayboluyordu. Yanımdaki gece lambasının ışıkları kekeliyordu. Yağmura yakalanmış birkaç adam montlarını kafalarına çekerek sokağın öbür tarafında koşuşuyordu. Uzak ufuklarda şimşekler çakıyor, yağmur gitgide şiddetleniyordu. Bakışlarımı sarı-ölgün ışıktan ayırmadan sevgilimin beni burada, böylece, bu şekilde görmesini arzu ediyordum. Işık söndü. Bir şimşek daha çaktı, yağmurun ılık suyu dudaklarımdaydı. Tanrım ne kadar da daralmıştım. Adlandıramadığım bir ağırlığa kapılmıştım. Hüzünlü hâl içindeydim. Dedim ya, mevsimlerden sonbahardı. Yapraklar sararmıştı. Bir fırtınaya kapılmıştım. Akşamdı. Gün ölüyordu. Üşüyordum. Yağmur yağıyordu ve rüzgâr görevini yapıyordu, ben şahidim, ağaçlardan can çekiliyordu.

Beni buraya hangi duygunun getirdiğini bilmiyordum.
Beni buraya hangi duygunun getirdiğini bilmiyordum.
Beni buraya hangi duygunun getirdiğini bilmiyordum.

AHMED'E KONMAYA ÇALIŞAN BİR SİNEĞİN ARZUSU

Yedeğime, içimdeki sesi alarak uzun bir yolculuğa çıktığımdı. Hüzün geldiği de sol böğrümde kötü oturuydu. Kuraklık nedeniyle artık güne değil de toprağa bakan ayçiçekleri gibi başım önümde nasıl da eğikti. Kansızlığımdan parmak uçlarımda korkunç üşümeler vardı. Sonbahar yapraklarının ağır ağır döküldüğü bir yolda yürüyordum ve ruhum diri idi. Başım önümde eğikti de hüzünlü hâldeydim. Solgun yapraklar arasında yerde iki zeytin, iki kara göz gördümdü. Yolun üzerinde bu gözler kabardıkça kabardı, büyüdükçe büyüdü. Sarı yapraklar arasında farıyıp duruyordu bu gözler. Önümde yer alıp bana yol gösteriyorlardı. Yedeğime, içimdeki sesi alarak uzun bir yolculuğa çıktığımdı.

ÖLÜME YAKIN YÜZÜN GÖRÜNÜMÜ

/Gözlerine bakınca kaybolduğumu anlamıştım.

Ölüme yakın yüzün görünümüydü bu./

Daha çok genç yaşlarda uzak beldelerde komşumuz olan bir kadın tanıdım. İhtiyardı bu kadın. Seksenin üzerindeydi. Yürüdüğü vakit yorgunluğu ona eşlik ederdi. Sağ elinde tuttuğu gürgen baston, düşmemesi için ona sokaklarda nasıl da destek olurdu. Çocukları yok muydu peki bu kadının, kimi, kimsesi yok muydu? Sonradan öğrendim çocukları onu huzur-
revine vermek istemiş, kocasının ölümünden sonra sahihsiz kalmasına rağmen yıllarını geçirdiği, soluk aldığı yani yaşadığı bu evi bırakmak istememişti. Hemen hemen bütün mobilya-
ları eski olan bu kadın, çoğunlukla vaktini sallanır koltuğunda, karşı duvarda asılı, kendisi için özel yaptırdığı kocaman Hz. İsa ve Meryem Ana ikonalarına bakarak geçirirdi. Arada sırada para karşılığında eve gelip hizmetini gören yabancı uyruklu kadın bakıcılara Aldi mağazasından Milka çikolataları aldırır, onları, zilini çalıp da kaçmayan çocuklara dağıtırdı.

Zilini çalar ve kaçmazdım. Ağır bir çalışma vardı bu zilin. Anglikan bir çan, Katolik bir çan gibi ağır bir zil. Kapıyı hemen açmazdı. Uzun sürerdi kapıyı açması. Sanırım içer-

de ilkin sallanır koltuğundan kalkar, yıllardan beri kırılmış, parçalanmış, ağırlaşmış gövdesini bir bir toparlar, epey bekledikten sonra ancak kapıyı açardı. İşte önümdeydi. Beti benzi atmıştı. Yüzüne ölüm oturmuştu. Yüzünü ölümün rengi almıştı. Yüzünde ölüm meleşinin kanatları canlanıyordu. Yüzü, ölümün engin denizinin soğuk sularında yunmuş gibiydi. Yüzü ölümün gölgesiyle kaplanmıştı. Dedim ya kireç gibiydi yüzü. Ölüm yüzünde cirit atıyordu.

Saçları seyrek, kül rengiydi. Zaman, o konuda hiç de cömert davranmamıştı. Saçlarının seyrekliğinde portakal rengi, kırmızıya dönük saç dip derileri belli oluyordu. Yüzünde baştan-başa kırıksıklıklar vardı. İki gözünün arası, burnunun üstü, sağ ve solu, yanakları hatta elmacık kemiklerinin yanı yöresi hep kırışıklıklarla doluydu. Çile çektiği yüzünden ne kadar da belliydi.

Aynaya bakmayı sever miydi acaba? Aynaya bakmayı belki de hiç sevmezdi. Nankör olduğunu düşünürdü belki de aynanın. Gerçekleri acımadan, insanın yüzüne vurduğu için tiksindirirdi belki de ondan. Çorak yüzünü aynada görürken neler düşünürdü acaba? Belki de aynaya bakmayı hiç mi hiç sevmezdi, ayna, bakılınca insanın içinde bir şeyler kanatırdı. Kocası dünyanın en iyi erkeğiydi onun için. Uzun boylu, fattan, kirli sakallı, ağzından pipoyu hiç eksik etmeden yürüyen lokomotiflere benzerdi. Zamanla pipo tütününün kokusunu özlemişti. Kocası ölünce gizli bir yalnızlık kokusu sarmıştı her yanı, pipo kokusu sessiz duvarlar tarafından çekilmiş, soğurulmuştu.

Sessiz duvarlar dedik de kocasının ölümünden epey sonra yalnızlığa alışamadığından mıdır nedir, evdeki her şeyle konuşmaya başlamıştı. Aynada kendisiyle, duvardaki resimlerle, el örgüleriyle, Milka çikolatalarıyla, televizyondaki spikerlerle, sallanır koltuğuyla, duvarda asılı ikonda yer alan Hz. İsa ve Meryem Ana'yla... Sonra duvarlarla konuşmaya başlamıştı. Duvarların canlandığını, kim demiş duvarların duvar olduğu-

nu, onların resmen insanın üstüne yürüdüğünü, konuştuğunu, insanın ruhunu sıkıştırdığını, bazen sevecen bir dost, bazen de gaddar bir düşman, bir çığırta kan olduğunu anlatırdı eve gelen hizmetçi ve bakıcılara. Hizmetçi ve bakıcılar, görevlerini yapmanın süküneti içinde yapmacık sevgi sözleri, sahte ilgi ve şefkatle onu dinlemiş gibi yapıp aslında onu hiç dinlemezlerdi.

Nasıl olmuşsa bir gün ölüme yakın yüzlü bu ihtiyar kadını Mayıs ortalarında kapısının önünde görmüştüm. Elinde gürgen baston, saçları iyice seyrek, kül rengi, ta 1940'lı yılların elbiseleriyle, ayçiçeklerinin başlarını güneşe doğrultmaları gibi dışarıda güneşe bakıyordu. Kaldırım taşından aşağı inmek için yardıma ihtiyaç duymuş, bir minik afacandan yardım istemiş o da hinlik yaptığından ayağı kaymış, dengesini yitirmiş ve yüzüstü yere düşmüştü. Alnından akan kan ile ölüme yakın yüzlü kadın ağlamaklı bir hâl aldı. Kimseye bir şeyler söylemedi. Zavallı olmak, kimsenin acınaklı bakışlarını üzerinde toplamak istemiyordu. Karşısında hin hin gülen çocuklara garip bir bakışla baktı. Yekindi. Kalkmaya çalıştı. Yerinde oturdu. Kan, alnından ve sağ kaşından düz bir çizgi hâlinde akıyordu. Acaba acı hissediyor muydu? Düştüğü yerden zar zor kalktı. Gürgen bastonunu almadı. Alnından akan kanı eliyle dahi silmeden ve aslına bakarsanız hiç de orali olmadan, sağ elini savaşta hasar görüp sonrasında onarılan binanın soğuk duvarlarına destek yaparak ağır ağır uzaklaştı gitti.

/Gözlerine baktığımda kaybolduğunu anlamıştım.

Ölüme yakın yüzün görünümüydü bu./

İÇTE KORKULU BİR KÖPEK ULUYUŞU

Huzurlu bir şekilde uyuduğumda, tenim esnediğinde yani, uyku ağır ama derin bir ırmak gibi bedenime aktığında, büyülü bir iklim gibi bürüdüğünde bedenimi, kendimi uykunun beni götüreceği o ılıman akışa bıraktığımda, her bu bırakışın sonu, gece yarısı saat üçe doğru ama hep üçte, içimde bir saat varmış gibi ve bu saat hep aynı vakte odaklanmış gibi beni, hep aynı vakitte kaldırır. İçimde nerdeyse kanamaya varan canhıraş bir havlama duyulur bu vakitlerde. Uzun ama olabildiğince de acıklı. Bir köpek ulumasına benzer bu canhıraş havlama. Ayak seslerine bakılacak olursa korkulu bir şekilde, bir çıkmaza düşmüş de ne yapacağını bilemeyen bir yaratığın endişesiyle başını, içimin sınırlarına, içimin çeperlerine vurarak, uzun ve acıklı ulumalarını uzattıkça uzatıyor bu köpek. Neden ve kimden korkuyor, içimin çeperlerini tırnaklarıyla bu kadar derin parçaladığına göre tarif edilemez bir ölümcül korku hâlinde olması gerekiyor. Neden sonra içimin çeperlerinde ölümcül korkudan kaynaklanan bu tırmalayışlar ve uzun canhıraş ulumalar yavaş yavaş kesiliyor. Bedenim bu ulumaları emiyor. Tenim esniyor, uyku yeniden ağır ama derin bir ırmak gibi bedenime akıyor ve beni artık huzurlu bir uyku bekliyor.

ODRADEK

Ahşap evlerin bir şekilde kundaklanıp yakıldığı ve yerlerine çok kısa bir zaman içinde, -kışı da çok sert geçtiğinden bu şehrinkalın camlardan binaların inşa edildiği şehrin göbeğinde, bu modern camdan binaların tam karşısındaki otobüs durağında, durağın çelikten yapılmış oturaklarından üçünü, yani durağın sağ köşesini büsbütün kendine mesken edinmiş olmalı Odradek. Orayı kendi sit alanı hâline getirmiş olmalı. Yıkanmadığı için aylarca o ekşi kokusunu, sidik kokusunu yani, oraya bulaştırmış olmalı. Ağır bir sidik kokusu olmalı bu; sanki biraz kusmuk, yediklerinden arta kalanlar ve her renkten poşetler otobüs durağının bu köşesini kaplamalı. Her şeyiyle onun yeri olmalı bu yer, otobüs durağının bu köşesi onun olmalı. Odradek, dönüp dolaşıp buraya gelmeli. Yaz olduğunda göbeği dışarıda, şişman ve kapkara bedenini ılık rüzgâra bırakmalı. Kış olduğunda öksürmeli Odradek ve bir yerden bulduğu incecik bir ceket ona artık yetmemeli. Soğuk içine işlemeli Odradek'in, dişleri birbirine vurmali. Ama otobüs durağının bu köşesi, hep onun kokusunu taşımali.

Şehir cumartesi kalabalık olduğundan ve akış caddede şiddetlendiğinden, insanlar gerçekten de yorulduklarından

dolayı, kokmasına rağmen Odradek'in yerini kapmalılar. Odradek, yerine oturmadığı, yerine bir türlü geçemediği, bir türlü kendi yeriyle baş başa kalamadığı için başını durağın önündeki elektrik direğine vurmali. Vura vura başını yarmali. Odradek, durakta oturan insanlar buna bir anlam verememliler. Otobüs durağındaki kendi yerine doğru adımlarını atmalı Odradek, çok şişmiş açık göbeği ve perişan bedeni orada oturanları tedirgin etmeli ama yine de insanları rahatsız etmemesi gerektiği bilinciyle Odradek geri dönmeli. Geri dönmeli ve direğe başını, başını direğe vurmaya devam etmeli.

Yerini kapmış insanların bekledikleri otobüs gelene ve bu insanlar hızlıca otobüslerine doğru koşana kadar bu böyle sürmeli. İnsanlar, kokusunu gömdüğü yerinden ayrıldıklarında, hızlı bir şekilde, kanayan başıyla Odradek, kendi kokusunu taşıyan bu oyuğa kendini yeniden eklemlmeli. Yeniden üç oturağa birden kokusunu sürmeli; etrafına, yerine tekrar oturmuş olmanın gururuyla bakmalı. Alnından kan akmalı Odradek'in. Yerini geri aldı ya, rahatlamalı.

II.

Odradek, iri yarı bir adamdır. Göbeği dışarı fırlamış ve açıktadır, oldukça kiloludur Odradek. Yüzünde nurun olması, muhtemelen çektiği çilelerden; kara yağızlığı, güneşin altında fazla kalmasından; bedeninin kirliliği, belki de aylarca yıkanmamasından; yüzündeki acı, muhtemelen çektiği sıkıntılardan kaynaklanmaktadır. Belki de feleğin sillesi yüzünü karartmıştır Odradek'in, sakalı alabildiğince kıvrıcık, uzun; elbiseleri olabildiğince yırtık ve kirlidir. Ayakkabıları dağılmış, kemeri artık göbeği taşıyamamaktadır, daha doğrusu göbekten kemeri bile görünmemektedir. Kendisi bir DİLENCİ'dir.

İnsanlar, iri yarı ve kilolu, şişman bir dilenci gördüklerinde, zihinlerinde buna bir anlam veremezler. Bu tecizat kafalarını

karıştırır onların. Kafalarında dilencileri, çok zayıf ve perişan, avurtları çökük, bir deri bir kemik düşündüklerinden; zihinlerinde dilencileri yerde cenin pozisyonunda büzülmüş, kendilerine doğru uzanmış yardım arayan bir el olarak canlandırdıklarından; bazen dilencilerin yanı başında günlerce yıkanmamış, kundağa sarılı bir bebeği ve bu bebeğin acı feryadını da zihinlerindeki bu dilenci resmine eklemlediklerinden; dilencileri bir şekilde yerle bir olmuş insanlar olarak tasarladıklarından; yeri, dilencinin bir devamı, bir uzantısı, bir uzvu olarak gördüklerinden bu kilolu, aşırı şişman ama göbeği olabildiğince açık perişana acımazlar. Ağzından, saralı hastaların çıkardıklarına benzer köpüklü beyaz sıvıların akmasına hiç aldırmaz etmezler; otobüs durağında üç oturağa gerili bir insan olarak görürler onu; onu, rahat bir insan olarak görürler; dilencilerin olmazsa olmazı olan yer üzerinde büzülmüş vaziyette görmeyince onu, onu henüz daha düşmüş biri olarak görmezler. Düşen birinin yerle bir bağlantısı, bir rabıtası olmalı, otobüs durağının üç oturağına bedenini sermiş bu adamı hor görürler, kendi yerlerini kapdığı için hatta ona kin bile duyarlar. Şişman ve iğrenç bedenini, oturuş veya yatış biçimini rahata yorarlar; belki de dilencinin bu şişmanlığını varsıl olmasına ve dilenci rolü yapmasına kadar bile götürürler. Dilencinin hormonlarında bir hastalığın olduğunu bilmezler. “Su içsem bana yarıyor!” dese şişman dilenci, buna inanmazlar. Dilencinin yardıma ihtiyacı olan gerçek bir dilenci olduğunu ama şişmanlığının bir hastalık olduğunu kabullenmek istemezler. Görünüşe değer verirler ve gördükleriyle yetinir insanlar. Bu da şişman dilencinin işini zora sokar. İnsanların içindeki acıma duygusuna erişmek için çokça çaba sarf etmesi gerekir dilencinin. Diğer dilencilerden kat kat daha fazla inandırıcılığı olması ve dil dökmesi gerekir. Bu ara, acıma duygusu da garip bir duygu olmalıdır. İnsanların insanlara kendilerini acındırmaları da bir bakıma sanattır.

Dilenciyseniz ve kimsecikler size acımıyorsa, açlıktan belki de ölmeniz gerekecektir. İnsanlar, daha önce de sözünü ettiğimiz gibi, aşırı kiloyla, dilenmeyi belki yan yana getiremezler, belki de göbek çirkin bir şekilde dışarıda olduğu ve insanların ahlâkına zıt bir görüntü arz ettiğini düşündüklerinden bu şişko ama gerçekten de perişan adama yardım etmezler. Ona acımazlar, acımadıkları için de ellerini ceplerine götürmezler. Belki de Odradek bu yüzden ölmüştür. Zemheride, üzerinde incecik bir ceketle, yanında bir köpekle birlikte donmuş; insanları aldatan işe yaramaz ve kendisine acıdan başka bir şey getirmeyen iri bedenini belki de bu yüzden bir çöplüğe gömmüştür.

KAMBUR VE DENİZ AŞIĞI

Uzaklardan kambur bir kadın beliriverdi. Saçları kızıl, sırtında dünyanın yükü. Sahilde yürüyen bir Kuazimodo. Yaklaştı. Yaklaştı. Elinde tuttuğu yırtık çantayı kumsala bıraktı. Bu yakıcı güneşte bir şemsiyeye sığınmadan, bir şezlonga uzanmadan bu kavruk sıcakta, kumsalın ortasına oturuverdi. Uzak ufuklara baktı ilkin bu ihtiyar kadın. Bu kambur, bu deniz aşığı uzaklara baktı. Tatile gelen tatilcilerin, yerli ve yabancı turistlerin bakışlarına aldırmadan soyunmaya çalıştı. Üzerindeki rengârenk, bir bohçayı andırır elbiseyi çıkarmaya ve kendince mayo olarak belirlediği başka bir bohçaya benzer desenleri olan elbiseyi de zar zor, binlerce zahmetle giyinmeye çalıştı. Giyinmeyi beceremediği için tenini, sırtını, sarkmış göğüslerini istemeden gösterdi insanlara. Sonra bir şekilde giyinmeyi başardı mayosunu. Ve kalkıp kamburuyla ilkin ayağınıza üzerine bastığınızda alev toplarını andıran, büyük taşlardan sonra yakıcılıklarıyla ayağınıza kavuran kumlardan hızlı bir şekilde geçerek denize ulaştı. Denize daldı. Kamburuyla denizde sarsıldı. Bir dalga geldi ve kamburuna çarptı. Yine sendeledi. Suyu daldığında kamburu su üzerinde bir adacık gibi duruyordu.

OĞUZ'UN OKU

Bakın uzaklardan bir adam geliyor. Uzun ince bir yoldan geliyor, bir patikadan, yerlerin çamur olmasına aldırılmıyor. Yolunda dümdüz ilerliyor bu adam. Mağrur mu mağrur. Sırtına astığı paltosu, başına branda gibi bağladığı pastel renkleri olan havlu dikkat çekiyor. Efelenişi, göğsünü öne çıkararak gezişi, insanın gözünden kaçmıyor. Yaklaştıkça adamın hafif bir kamburu olduğu görülüyor. Sırtına astığı palto her ne kadar bir omzundan düşse de buna aldırılmıyor, biraz yürüdükten sonra onu tekrar iki omzuna asıyor. Belli adım attıktan sonra bir duraklayıp, etrafı kolaçan ediyor. Sırtında o hafif kamburıyla her iki yanına dönüp külhanbeyi bakışları insanı korkutuyor. Bir elinde sigarasını ucuna taktığı, kendi el yapımı uzun odundan bir ağızlığı, diğer elinde garip bir ok. Gövdesi çubuk okun, keskin metali sivriltilip bir ok ucu kılmış, okun tüylerini de demirden yapmış; ince bir işçilik, onu elinden bırakmıyor. Bunu, “Oğuz’un Oku” olarak adlandırıyor. Belli adım attıktan sonra bir soluklanıp durakladığında, iki eliyle paltosunu düzelttikten, bir ayağını öne diğerini arkaya attıktan, göğsünü kabartıp başını bir kurt gibi havaya doğru kaldırarakten sonra, “Kürşaaaaadd”, “Oğuuuuuz” diye uluyor. Uluyuşunu herkes

duyuyor. Bakın uzaklardan bir adam geliyor.

Komşu sayılırız Ahmet ağabeylerle, evlerimiz birbirine uzak olsa da aynı patika yol bizi birbirimize bağlıyor. Çoğu kez kendisiyle ve babasıyla karşılaşırız bu yolda. Babası bir çiftçi Ahmet ağabeyin. Elleri büyük, nasırlı. Şapkası var kafasında, çene kemikleri köşeli. Sert bir yüzü var babasının. Sakalı bembeyaz. Kambur, Ahmet ağabeye babasından kalma belli. Yaşlı olmasına rağmen babası oldukça dinç Ahmet ağabeyin. Hayat enerjisi yüksek. Bedeni güçlü. Çok zor yılları bu bedeniyle aştığı ortada. Kaşıkla tereyağı yediği dillendiriliyor. Bir oturuşta iki ekmeği rahat tükettiği. Bisikletim üzerinde beni her gördüğünde, “Gel yarışalım!” diyor yetmiş aşmış yaşıyla. Ciddi ciddi yarışıyoruz onunla; inanmayacaksınız ama bu yaşına rağmen yarışta beni geçiyor.

12 Eylül gençliğinin, zamane gençlik gibi olmadığı dikkatimi çekiyor. Eski fotoğraflara, o dönemin resimlerine bakıyorum da öğrenci dediğimiz kişiler adamakıllı “olgun” gözüküyorlar bana. O dönemin hem erkekleri hem de kızları daha olgunlar sanki. Şimdilerde nesil küçüldü galiba, o zaman liselerde kocaman ve “adam gibi”, orta yaşlılara benzeyen insanlar okuyormuş, bu dikkatimi çekiyor. Saçlar kıvırcık, favoriler uzun, boğazlı kazak, o zamanda kalmış olgun insan profili olarak karşımda duruyor. Ne heyecan. Bitmek tükenmek bilmeyen bir enerji. İdealizm, yıkılan hayatlar, düşmanlıklar, ölümler. Sağ-sol kavgası, sloganlar ve kin.

Ahmet ağabey de bu dönemin insanı. Bu dönemin sıkı ülkücülerinden. Aktif, atılgan. Serde delikanlılık var, mayasında da efelik. Tarih bölümünde okuyor. Atsızları, Sancarları, Velidi Toganları, Rıza Nurları yutmuş. Tarih bölümünde olduğundan dolayı Türklüğün verdiği delişmenlikle de davaya kendini kaptırıyor. Bir taraftan tarih, bir taraftan zamanın şartları, davanın kutsallığını yeniden ortaya koyuyor. Bu ateşli

dönemlerde bir de Nazan'a âşık oluyor. Nazan da onun gibi delişmen, o da davaya canını verecek dirayette. Ona belki de gizli âşık oluyor. Belki de Nazan, Ahmet ağabeyin kendisine âşık olduğunu hiç bilmiyor. İkisini birbirine yaklaştıran dava oluyor. Aşkları içten içe kabarıyor; bu aşkın yedeğe alınışıyla duvara yazılan sloganlar daha da sert bir ifade buluyor. Slogan yazdığında ve yakalandığında kötü dayak yiyor Ahmet ağabey. Cesareti bir anlamda başına bela oluyor. Atsız'ın "Yolların Sonu" şiir kitabı, kutsal kitabı oluyor Ahmet ağabeyin. Bu dönemlerde ona göre "Yoldaşını bırakıp da dönenlerin, topu, bir sokak kaltağına değiştirilebiliyor".

Bakın uzaklardan bir adam geliyor. Uzun ince bir yoldan geliyor bu adam, bir patikadan, yerlerin çamur olmasına hiç aldırıyor. Yolunda dümdüz ilerliyor bu adam. Mağrur mu mağrur. Sırtına astığı paltosu, başına branda gibi bağladığı pastel renkleri olan havlu dikkat çekiyor. Olabildiğince yorgun gözüküyor. Kamburunda yılların bıraktığı iz. Yaşadığı bunca trajik yıllar, kamburuna baskı uyguluyor. Elindeki oku yine de bırakmıyor, sımsıkı tutuyor onu. Yaşadıklarına rağmen ara sıra nefeslenmek için durduğunda ve bir kurt gibi gökyüzüne uluduğunda, o okunu da gökyüzüne kaldırıyor. Sonra duruluyor Ahmet ağabey. Elini aşağı indiriyor. İleri doğru şişirdiği göğsünü tekrar içeri çekiyor. Kambur yeniden beliriyor sırtında. Çile, bedene yeniden hükmetmeye başlıyor. Sadece sağ omzuna asılı paltoyu düzeltiyor Ahmet ağabey, elleriyle iki omzuna da asıyor onu. Önüne doğru bakarak çamurlu yolda, yoluna devam ediyor.

Geçmişte düştüğü karakollarda yediği dayakların ve çektiği işkencelerin etkisi, yaşadıklarını kaldıramayan bedeninin ve zihninin iflasıyla Elazığ tımarhanesine yatırılıyor Ahmet ağabey. Buradan çıktığı ve memleketine geri döndüğünde arada sırada Yeşilkent Gazinosu'na takılıyor. Yaptığı alışveriş-

lerde hiç kimse ondan para talep etmiyor. İhtiyacı kadar alıyor Ahmet ağabey. İnsanları sömürmediğini düşünüyor. Yeşilkent Gazinosu'na vardığında da kışları akkor sobanın yanında, soba açıldığında, açık sobadan yansıyan alev yalımlarında uzun dalışları oluyor Ahmet ağabeyin. Ne düşünüyor bilmiyorum. Ama çok derin dalışları oluyor. Nazan'ı mı düşünüyor? Duvarlara yazdığı sloganları mı, kardeşin kardeşi öldürdüğü bir dönemin yasını mı tutuyor, sevmediği amcaoğlunu mu? Çok uzun dalıyor Ahmet ağabey, Ahmet ağabey çok uzun dalıyor.

Kapı açılıyor ve Ahmet ağabey içeri giriyor. Yüzü nasıl da zayıf ve çökmüş. Çenesi, Cem Karaca'nın çenesine benziyor. Sivri. Başında yine branda şeklinde bağlanmış pastel renkleri olan bir havlu. Elindeki oku, masanın üzerine koyuyor. "Hoş geldin Ahmet ağabey!" diyorum. Cevap vermiyor. Çay söylüyorum ona. Bakışlarım oka saplanıyor. Korkuyorum Ahmet ağabeyden, hastalığının ne aşamada olduğu belli değil, Ahmet ağabeyin ne yapacağı da belli olmuyor. Ayakkabılarını çıkararak bağdaş oturuşa benzer bir oturuşla karşımda oturuyor. "Oturuşumdan rahatsız mı oldun?" diyor gür bir sesle. "Hayır!" diyorum, "Olur mu öyle şey, rahatına bak ağabey!". Bu ara çaylar geliyor. Çaycı, Ahmet ağabeyin oturuşunu, yerdeki ayakkabılarını, başına bağladığı havlu ile o garip tipini görünce şaşırıyor. Yeni bir kimlik kartının olduğunu, kimlik kartı için yeni bir fotoğraf çektiğini söylüyor Ahmet ağabey. Görmek istiyorum. Çıkartıyor, bana uzatıyor. Türkücü Zara'nın fotoğrafını kendi fotoğrafı üzerine eklemiş, şaşırıyorum. O dönemlerde gizlice sevdiği Nazan acaba Zara'ya mı benziyor? "Bu benim yeni fotoğrafım. İyi çıkmışım değil mi?" diye soruyor. "İyi çıkmışsın ağabey!" diyorum. Kimliği bir hışımla geri alıyor. Konuşmalarında yer yer ve dakikalarca uğunduğu dikkatimi çekiyor. Nefes alamamaktan öleceğini düşünüyorum. Kalkıp yardım aramak için hareket

etmeli diyorum kendi kendime. Uzun uğunuşlardan sonra tekrar kendine geliyor. Gözleri yaşlı. Kolay değil, “Buna can dayanmaz!” diye geçiriyorum içimden. Sessizliğimize sessizlik ekledikten sonra kalkıp gitmeye hazırlanıyor Ahmet ağabey. Ayakkabılarını ayağına geçiriyor. Okunu masamdan alıyor, “Oğuz’un oku bu!” diyor. Yalnızca sağ omzuna asılı kalmış paltosunu, iki omzuna da çekerek geldiği gibi selamsız sabah-sız ayrılıyor odamdan.

Bakın uzaklara doğru bir adam gidiyor. Elleri öpülesi bir adam bu. O yorgun kamburunda koca bir tarih taşıyor. Elinde Oğuz’un oku. Başında pastel renklerin olduğu bir havlu. Kimliğinde kendi fotoğrafı sandığı türkücü Zara’nın fotoğrafı. Bakın uzaklara doğru bir adam gidiyor. Adı Ahmet Avcıoğlu.

KÖPEĞİN KUŞ UYKUSU

Güneşli sıcak bir gündü. Sonbahar güneşinin cömert olduğu bir gün. Bir köpek sürüsü, güneşin zemini ısıttığı sessiz sakin bir yerde dinlenmeye çekilmişti. Biri ağaçların arasında sıcak bir yola uzandı. Diğer, onun arkasında küçük çam ağacının serin gölgesine. Biri çimenlere saldı kendini. Birinin gözüne uyku nedense hiç girmiyordu. Uykuyla korku gidip geliyordu gözlerinde. Uykuyla korku gidip geliyordu. Hafif rüzgâr bedenlerini esritiyor, sıcak gün onları, mahmur hâle sokuyordu. Birkaç sineğin ve arının bedenlerine konuşu onları, hafif uykularından uyandırıyor. Bütün köpekler, ânda bayağı bir süre dalma fırsatı buldu. Rüzgâr tenlerini yaladı. Bir kelebek aralarından süzüldü gitti. Sarı bir yaprak dalından yere düştü. Bayrak, gökte daha bir asil dalgalandı. Bayrak, gökte daha bir asil dalgalandı. Bayrak, gökte daha bir asil dalgalandı.

AĞIZDAN GELEN KAN VE SAİRE

*“Zavallı çocuk! Sana yardım edilemez artık.
Senin o büyük yaranı bulup ortaya çıkardım;
böğründeki bu çiçek yüzünden mahvolup gideceksin.”*

Franz Kafka

Kendisini tanımadan önce, onun korkularını tanıdım.

Hayatın acımasızlığı karşısında onun çaresizliğini. Gündelik hayatın içinde kendisini de rahatsız ettiği besbelli olan kararsızlığını. Dünyanın gitgide daha kötüye doğru gittiği süre içinde bedensel zayıflığı yanında ruhsal zayıflığını. Yazmayı var oluş biçimi olarak gördüğünden dolayı yazamadığı her zamanın acısını bedeninde, hele de ruhunda nasıl da hissettiğini. Bedeniyle, hele de başıyla barışık olmadığı için aynanın önüne geçtiği her zaman gözüne ilk çarpan o kulak sayvanını nasıl da nefretle izlediğini. İncecik yüzüne, karakaşlarına, kara gözlerine, sivri burnuna, yuvarlak çene kemiğine hiç de yakışmayan ve kendisini fareye benzeten kulak sayvanından nasıl da nefret ettiğini. İnsanların “kepçe kulak” diye dalga geçtikleri yetmemiş gibi bir de kış olduğunda kuruyan yaprakların çıkardığı sesi çıkaran ve durmadan kuruyan o kulak

sayvanını nasıl da hor gördüğünü. “Gençlik hastalığı”na yakalandığından dolayı hiç yaşlanmayışını, “gençlik hastalığı”na yakalanmanın acısını içine sindiremeyişi. Herkes ilkin çocuk, sonra ergen, sonra olgun biri olup sonra da gönül rahatlığıyla yaşlanırken, jest ve mimiklerinde yüzündeki çizgileri gündelik konuşmalarında bir iletişim yolu olarak kullanabilirken, kendisinin yakalandığı ve hiç de memnun olmadığı, kendisini, otuz yaşına rağmen genç bir çocuk gibi gösteren bu “gençlik hastalığı”ndan kahrolduğunu. Kendi yaşlıları arasında, yaş olarak onlardan on beş yaş daha küçük göstermenin ruha bindirdiği eziyeti. Belki sırf bu yüzden gündelik konuşmalarda, buluşmalarda ya da etkinliklerde onlar tarafından ciddiye ve kale alınmamanın ezikliğini tanıdım onda. Bunların hepsinin bir sonucu olarak da hayata karşı duruşunda o bitimsiz ezikliğini. İnsan bedeninin nasıl bir “gölge beden” olabileceğini tanıdım onu tanımadan önce. Silik bir kişiliğe sahip olmanın bu dünyada nasıl da beraberinde acılar getirdiğini.

Kendisini tanımadan önce, onun korkularını tanıdım.

Doğmuşsanız, dünyaya gelmişseniz nasıl bir yükü dünya-ya geldiğinizi kısa bir zaman içinde fark edersiniz. Bu dünyada varlığın, yaşadığınız sürece sizlere nasıl bir yük oluşturduğunu yine yaşadıklarınızla görürsünüz. Her şey sanırım o doğmadan önce, -ailesi köklü bir aile olduğundan ve ailede erkek evlada çok önem verildiğinden-, onun iki erkek kardeşinin ölümü ile başlamıştı. Kendisi daha dünyaya gelmeden, en büyük ağabeyi bir yaşında kızamıktan, diğeri de kabakulaktan ölmüştü. Anne ve babasının toprağa gömmek zorunda kaldıkları iki oğlun gölgesi altında dünyaya gelmesine dayandırılabilirdi onun dünyaya gelişi. Hamile kalma, anne için mukadderdi ve fakat rahminin küskün ve yas tutan bir rahim olması, babasının geleceğe güvensizliği, daha sonra doğacak çocuğun kaderinin de ölen ikisinin kaderine benzeyebi-

leceği düşüncesi arasında gidip gelen kararsız fikirlerin gölgesinde doğmuştu. Yas tutan rahim yabana atılmamalı. Rahim yas tutarsa o rahme yapışmış zigot, embriyo daha varlığın başlangıcında anne şefkati görmüyor demektir. İki oğlu toprağa gömen bir rahmin yası nedeniyle, anne rahminde oluşan embriyonun rahim duvarının da yas tutmasından ve mutsuzluğundan dolayı anoreksik hastalığı ve zayıflığı başlamış demektir embriyonun. Rahim, yası olduğu -anne ilerde belki kendi yası üzerine çalışıp içinde bulunduğu trajik durumu yine kendi kararlılığıyla aşabileceği umudunu hiç yitirmemeli ve şimdilik bu embriyoyu büsbütün reddettiği için her çocuk gibi normal kiloda doğmayı bırakın, prematüre bir bebek olarak dünyaya gelmişti. Zafer'in henüz doğmadan ve dünyaya gelmeden önce, varlık oluş aşamasında, anne karnındaki hikâyesi bu şekilde olmalı.

Zafer'in hayatı daracık bir çemberde geçti. Bulunduğu şehri kuşbakışı görebileceğiniz bir tepeye çıktığınızda, Zafer'in yaşadığı yerlerin hayret edici derecede birbirine yakınlığı görülebilirdi. İlkokulunun, okuduğu ortaokulun, lisenin, üniversitenin ve şimdilerde çalışıyor gözüktüğü ve fakat yakalandığı amansız hastalığından dolayı (vereminden) çalıştığı kurumdaki müdürün de iyi niyetleriyle hastalığı için ona daimi izin verildiği avukatlık bürosunun, bir nevi şirketin, hemen hemen aynı yerde olduğu ve birbirine yakınlığı oldukça dikkat çekicidir. Zafer'le konuştuğunuzda fazla dışarı çıkamadığını, bu çemberi yaramadığını, ömrünün küçük bir halka içinde geçtiğini ve bunun üzüntüsünü çektiğini dillendirecektir. Sırf bu yüzden bazen Zafer hep ötelere, uzak diyarlara açılmak istediğini söyler. Belki yaşadığı yerin soğuk olması, hele de yakalandığı amansız hastalığı nedeniyle yakıcı kumlara sahip hastalığı için güneş banyosu da gerekli olduğundan sıcaklığın insanın iliklerine kadar işlediği bir çöl bölgesi olan Filistin'e gitmek ister.

Zafer'in hiç hoşlanmadığı bu daracık çevrede yaşaması,

bu daracık alanda yaşadığı insanlara karşı soğuk davranması-
na da neden olmuştur. Annesine ergen dönemlerinde olduğu
gibi sevgiyle bağlanmamakta, babasıyla her konuda, bu ister
politik konularda olsun, ister siyasi konular, sudan sebeplerle
alabildiğine tartışmakta ve onu üzmektedir. Baba, sülalesinde
yer alan diğer erkek çocukların güçlülüğünü ve cevvalliğini,
hayatta güçlü duruşlarını ve iştahlarını, hele de davranışların-
dan fazlasıyla belli olan evlenmeyi müjdeleyen erkek oluşuk-
larını görmekte ve kendi oğluna baktığında onun zayıflığını
ve cılızlığını, iştahsızlığını ve hazım sorunlarını görünce buna
iyiden iyiye üzülmekte, kahrolmaktadır. Kendisi gibi sert ve
insanlara aman vermeyen, disiplinli ve haşın bir babadan belki
de böyle bir oğlun doğmasına eseflenmektedir. Oğul bir gölge,
bir kovuk, silik bir şahsiyet de olsa, bir kibrit çöpüne benzese
ya da uzaktan baktığınızda kupkuru bir dal gibi gözüксе de
oğul, babaya göre yine de bir oğuldur.

Babanın sertliğine ve efeliğine karşın Zafer'in zarıflığı
ve omuzlarının düşüklüğü; babanın sofrada her zaman et
yemeği istemesine karşın Zafer'in sırf babası gibi olmamak
için kendince geliştirdiği yeni bir yemek türü olan vejetaryen-
liği; babanın edebiyattan, sanattan hiç anlamamasına karşın
Zafer'in edebiyata hele de yazmaya meyli ve yazıyı göklere
çıkarması; babanın tüccar olması ve parayı sevmesine karşın
Zafer'in ticaretten zerre kadar anlamaması ve paradan hoş-
lanmaması; babanın koşulsuz buyruk olmasına karşın Zafer'in
eğik başlılığı dikkat çekmektedir.

Zafer, her şeyden önce bir avukattır. Daha doğrusu baba-
sının isteğiyle avukat olmuştur. Her baba, kendi yaşantısında
yapamadığı, gerçekleştiremediği bir durumu kendi varlığın-
dan bir parça olan evladında yapmak ve gerçekleştirmek ister.
"Sen benim evladımın, benim çocuğumun, benim kromo-
zomumu ve genlerimi taşıyorsan, kanın benim kanımsa ve

canın benim canımsa o zaman varlığımı, varlığımın bir uzantısı olan senin yaşamında da estetize etmeliyim!” düşüncesiyle baba ve anne, olamadıkları ve dünyada yapamadıkları her şeyi kendi çocuklarında yapmaya ve uygulamaya çalışırlar. Baba demek ki tüccar değil de avukat olmak istemiştir. Olamadığı için de çocuktan çok, kendi isteğini çocuğa aşılarmış ve onu şartlayarak bir nevi onu avukat olmaya zorlamıştır. Çocuk da nitekim avukat olmuştur.

Doğrusunu isterseniz Zafer, avukatlığı sevmemekte, yazarlığı sevmektedir. Yazıyla arasında çok garip ve esrarengiz bir bağın olduğunu düşünmekte, lunaparka giden bir çocuk atlıkarıncaya binmeyi nasıl severse Zafer de yazmayı öyle sevmektedir. Zafer, yazmanın ve sadece yazmanın, içini bir nar gibi açmanın, elindeki misket torbasını açıp misketleri yere dökmek gibi varlığı açıp harfleri birer birer kâğıtlara dökmenin mutluluğunu hiçbir şeye değişmemektedir. Gündüz bir şirkette çalıştığı için bu imkânı bulamamakta, bu iş için her yerin kararmasını, seslerin kesilmesini beklemekte, bütün dünya uykuya çekildiğinde o, bir yarasa gibi bir kan emici gibi gecenin kanını emmekte ve varlığında saklı olan bu kelimeleri kâğıtlara geçmektedir. Akşam, saat onda başladığı yazma eylemini, sabah, saat altılara kadar sürdürmekte, sabahleyin mesaisi de olduğundan uykusunu alamamakta, çok geçmeden uyku sorunu çekmektedir. Geceleri uzattığı için ailesiyle kaldığı evde elektrik faturası kabarık gelmekte, baba, oğlunun, bu “sözde yazarın”, “çakma Dostoyevski’nin” gece yarılarını nasıl da uzattığını merak etmektedir.

Zafer, gece yarılarını uzattığı ve bu zamanı sevdiği yazı işine harcadığı için gündüz şirkette sadece esnemektedir. Yorgunluğu hiç bitmemekte, gece yarısı yazma işini sürdürdüğü sürece de mesai vaktinde esnemeye, çalıştığı yerde hevesiz kalmaya, burada zoraki durmaya ve burada iğreti bir durum

sergilemeye devam edecektir.

Zafer'in bedeni, bu zorlu tempoya dayanamaz. Yine uzayan bir gece yarısında iflas eder. Lavaboda, balgam çıkarma esnasında Zafer'in ağzından kan gelir. Tedirginleşir, korkar, ne yapacağını bilemez; ağzından akan kan kolay kolay da kesilmez, korkusundan sabaha kadar gözüne uyku girmez, yatağıyla banyo arasında mekik dokur. Ancak ertesi günün öğle vaktinde bir doktora gider ve durumu doktora anlatır. Ertesi gün de ciğerlerinden kan gelir Zafer'in; Zafer'i bir ölüm korkusu alır.

Başlangıçta Zafer, durumu ailesinden kimseye anlatmaz, sadece uzakta evli kız kardeşine durumu açar. Annesini ve babasını tedirgin etmek ve üzme istemez. Sırrını saklar. Sağlık kontrollerini gizliden gizliye yürütür. Kanamalar artık durdurulamayınca ve hastalık da bedene, oradan da boğaza sıçrayınca, herkese haber vermek gerektiğini anlar. Ne de olsa artık herkesin yardımına ihtiyaç duyulacaktır ve durum ailecek halledilebilecek bir durum hâlini almıştır. Haberi aldığı anda anne kahrolur, baba kötüleştigi için ayaktayken yere çöker. Ailecek bir sanatoryum arayışına başlarlar. En iyisinden bir sanatoryum olmalıdır bu. Hastalıkla mücadelede oğullarını kendilerine geri verebilecek bir sanatoryum. Çok uzak yerlerde bir sanatoryum bulurlar. Anneyle baba, oğlun yanına gelemmez. İşlerinden dolayı bulundukları yeri terk edememektedirler. Nerdeyse her gün telefonla haberleşirler Zafer'le. Kız kardeş, ağabeyin bakımını üstlenmiştir. Enişteyle beraber gelip sanatoryumda onun refakatçiliğini üstlenmişlerdir.

Zafer'in hastalığı zamanla gırtlığa da nükseder. Gırtlak hayati bir nokta olduğundan, doktorlara ancak enjektör yardımıyla müdahale imkânı kalır. Enjektör yardımıyla gırtlaktaki yaraya tampon başarısız olunca, yara iyileşmeyince ve yaranın büyümesi, gelişmesi durdurulamayınca doktorlar hastadan

umudunu keserler. Herkese haber verip onu gelip görmelerini rica ederler. Etrafında dostları toplanır. Hepsi bir anda hastanede belirdiklerinden, bu toplanma durumundan ötürü hastanın kendi ölümünü fark edebileceği düşüncesiyle doktorlar ve hemşireler hastanın kaldığı yeri pek fazla kalabalık tutmazlar. Hasta, veremden hatta veremin metastaz yaptığı gırtlak tüberkülozundan ölür. Hastanın yer yer annesine, babasına, kız kardeşlerine yazdığı mektuplara bakıldığında, hastalığa yakalanmadan önce yazdıkları harflerin sağlıklı oluşu, dinginliği, yuvarlaklığı ve canlılığı dikkat çeker. Hastalandıktan sonra bu harfler yerini halsiz, yatık, sanki de dermansızlıklarından dolayı kendileri gibi hasta ve halsiz diğer harflerden dayanak ve destek aradıkları görüşüne iter bizleri.

BAYAN KORB VE YALNIZLIK

Bizden müthiş rahatsız olurlardı. Daha çocuktuk ve kanımız kaynadığı için durmak, dinlenmek bilmezdik. Biz hareketliydik, onlar ise hareketliliğimizden şikâyetçi iki yaşlı...

İkinci Dünya Savaşı sonrası Almanya'nın ekonomik ve sosyal durumu onları ister istemez etkilemişti. Çocuk yapmayı düşünmemişler, zira o zaman Almanya'nın o hazin durumu çocuk yapmaya elverişli değildi. Hem çocuğu kim kayıracak, ona kim bakıp onu kim besleyecekti. Bu korkuyu göz önüne alarak çocuk yapmamışlardı. Çalışan bir erkek ve vatani için saçını süpürge eden bir kadın. Zaman: İkinci Dünya Savaşı ve ortalık darmadağınık...

Almanya, ilerleyen günlerde ekonomik ve sosyal durumunu rayına oturtuyordu ama Bay ve Bayan Korb, günden güne fabrikaların çalışan çarkları ve dişlileri arasında yıpranıyor, ihtiyarlıyordu. Günlük ağır işlerden çocuk yapmayı akıllarına bile getirmiyorlardı. Günler ışık hızıyla geçiyor, ihtiyarlık ağır ağır baskısını hissettiriyordu.

Almanya'ya gittiğimizde üç katlı evin en alt katında oturuyorlardı. Bay Korb, uzun boylu, ak saçlı, ağzında piposu ve elinde süpürgesiyle arada sırada evinden dışarı çıkar ve biz

yaramaz ve afacan çocuklara süpürgesini kaldırarak, gürültü yapmamamızı, sessizliğe ihtiyaçlarının olduğunu söyleyerek içeri girer, kapıyı hızlı kapatırdı.

Bayan Korb'u kapı aralıklarından görürdüm. Kıvırcık saçlı, orta boylu, elinde el işi, bazen süt içer, bazen aynada kırıksık yüzüne bakardı. Arada sırada bin bir gayretle beraber dışarı çıkarlar, yaz güneşinden kendi paylarına düşen ısıyı alırlardı. Bayan Korb, kendinden uzun kocasının koluna girer, ağır ağır yeşilliklerde kaybolurlardı.

Ben, Realschule'ye başladığım sıralarda bizden şikâyetleri arttı. Dış kapıyı hızlı çarpmamızdan başlayın, salonda şarkı söylememize kadar her türlü sesten şikâyet ediyorlar, bizleri uyarmaya devam ediyorlardı.

Derken, aradan aylar geçti ama bir gün okul dönüşü Bay Korb'un öldüğünü duydum. Bay Korb'un ölümü, Bayan Korb'u çok etkilemişti. Ne de olsa dünyada tek dayanağı, tek sığınağıydı. Çocuğu zaten yoktu üstelik dünyada tutunacağı tek dalını da kaybetmişti. Günlerce ağladı. İhtiyarlığından mıdır nedir, artık ağlamakta bile güçlük çekiyordu. Üç katlı bir evin en alt katında yapayalnız kalmıştı. Yumuşak koltuğunda yorgun gözlerini Meryem Ana resmine diker, saatlerce ona bakardı. Hastalanmıştı. Düşüncelerden kurtulamıyordu. Kendine nasıl bakacaktı, yalnız başına dünyayla başa çıkabilecek, kendini idare edebilecek miydi?

Uzun zaman kapısı açılmadı. Bayan Korb artık görünmez oldu. Günlerce, haftalarca tek başına evinde ne yaptığını bilmiyorduk. Nasıl geçiniyor, ne yiyor, ne içiyor, hiç haberimiz olmuyordu. Okula gittiğim günün sabahı kapının ağır ağır açıldığını gördüm. Bayan Korb, bütün ihtiyarlığıyla önüme çıktı. Nasıl da yıpranmıştı, nasıl da değişmişti. Gözleri morarmış, yüzünün buruşukluğu tümenden artmıştı. Sırtındaki kambur sanki büyüyen, filizlenen çiçekler gibi iyice kabarmış,

Bayan Korb kocasının ölümüyle sanki iyiden iyiye ölümün eşiğine gelmişti. Yüzüme anlamlı anlamlı baktı, hiçbir şey söylemedi. Başını iyice önüne eğip kapıyı kapamaya çalıştı. Kapı kapanmadı. İkinci üçüncü deneyişlerde de kapıyı kapamayınca devreye girdim. Bir çekişte kapattım, anahtarla da emniyetini sağladım. Önüne eğik bembeyaz başını bana çevirerek ağlamaklı gözlerle baktı. Doldum. Üstünde o zamana kadar hiç görmediğim eski, çok eski kıyafetler vardı. Merdivenleri ağır ağır inip kendini sabah vaktinin sessizliğine teslim etti. Kimsenin uyanık olmadığı sabahın bu erken saatlerinde kırklı ellili yılların elbisesiyle, başı öne eğik bir şekilde Bayan Korb, yılan gibi kıvrım kıvrım uzayan caddelere doğru yol aldı...

MELANİE KLEİN

Âşık olmak için kendi kendime bahane uydurduğum günlerden biriydi.

Gönül kapılarını sonuna kadar açmış; unumu elemiş, eleğimi asmış biri gibi bekliyordum.

Hiçbir şey olmadı âşık olmak için

kendi kendime bahane uydurduğum günlerden birinde.

Eve geldim. Melanie Klein evde beni bekliyordu.

Ötekini dinliyordum. Haset ve Şükran ne güzeldi. Melanie...

Melanie'ye âşık oldum.

Onu aradım, fotoğrafını yani Bulamadım.

MERHAMET DİLERCESİNE GÖKYÜZÜNE BAKMAK

"Rüzgâr görevini yapıyordu, ben şahidim. Ağaçlardan can çekiliyordu. Göçmen kuşları gönül rahatlığıyla yollarına uğurladığım günlerden biriydi. Adlandıramadığım bir ağırlığa kapılmıştım. Hüznü bâl içindeydim. Mevsim dönüyordu, ben şahidim, ağaçlardan can çekiliyordu." Ahmet Sarı; normal-dışılığın, alışılmamışın, sıradışının öyküsünü yazıyor. Bir oğlan gibi büyütülmeye çalışılan Aliye'den, hayatına bir anlam arayan, bir sevgi, bir sevgili arayan, büyük bir mutsuzluğunun içinde debelenen öykü kişisine, kafalarından birbirlerine yapışık olarak doğmuş ikizlerin dramlarına uzanan çizgide, trajik bir düzlemde geliştirilen bu "bıçaksırtı" hayatlar ve insanlar, bir cinnetin, bir uçurumun kıyısından anlatılıyor. Öykülerde, "kahraman anlatıcı"nın belirlediği, ayrıntılara nüfuz eden bir dil, normal-dışını, sıradışı durumu, daha çok insan bedeninden hareket ederek bulmaya çalışıyor. Dünya edebiyatında normal-dışılığın izini sürüp bilimsel incelemeler yapan Sarı, bu defa kalemini kınından sıyrıp kendi öykülerinin ardına düşüyor.

Abdullah Harmancı

ISSN 176-1944-195-92

9 789944 195928